

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 12052-01-17 פלונית ואח' נ' פלוני ואח'
תמ"ש 9573-06-16 פלוני ואח' נ' פלונית ואח'
תמ"ש 9233-11-17 פלונית נ' פלוני ואח'

בפני כבוד השופטת אילת גולן-תבורי

תובעים:

1. פלוני
2. פלונית (תמ"ש 9573-06-16)
ע"י ב"כ עו"ד יהודה שאוליאן

1. פלונית
2. פלונית
3. פלונית
4. פלונית (תמ"ש 12052-01-17)
ע"י ב"כ עו"ד יורם גרוס ו/או אלי בראלי

פלונית (תמ"ש 9233-11-17)
ע"י ב"כ עו"ד יורם גרוס ו/או אלי בראלי

נגד

נתבעים:

1. פלונית
2. פלוני (תמ"ש 9573-06-16)
ע"י ב"כ עו"ד יורם גרוס ו/או אלי בראלי

1. פלוני
1. פלונית (תמ"ש 12052-01-17)
ע"י ב"כ עו"ד יהודה שאוליאן (תמ"ש 9233-11-17)

פסק דין

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12

מבוא

1. פסק דין זה עניינו מספר תביעות בין אחים, המתדיינים ביניהם על זכויות במשק במושב, והנובע מהן.
האח ורעייתו הרשומים כבעלי הזכויות במשק, הציגו הסכם עליו חתמו עם ההורים לפני שלוש שנה, במסגרתו הועברו להם הזכויות בו, כנגד התחייבויות כספיות וחובות שלקחו על עצמם, ועתרו לפינוי האחות מבית ההורים.
מנגד טענו האחיות שיש לבטל את ההסכם, ולהצהיר שהמשק מהווה חלק מעיזבון ההורים ולחלקו ביניהם.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 17-01-12052 פלונית ואח' נ' פלוני ואח'
תמ"ש 16-06-9573 פלוני ואח' נ' פלונית ואח'
תמ"ש 17-11-9233 פלונית נ' פלוני ואח'

טיעוני הצדדים

תמצית טיעוני התובעים

- 1
2
3
4 **2.** בתביעת הפינוי- טענו כי רכשו כדן מההורים ז"ל את מלוא הזכויות במשק במושב, בשנת
5 1987, ונרשמו כבעלי הזכויות ברשות מקרקעי ישראל ובאגודה. הם בעלי הזכויות במשק,
6 והירשו לנתבעת לגור עם בן זוגה בבית בו גרו ההורים במשק. זאת בחודש 7/2012, לתקופה
7 קצובה, ועד סיום בניית דירה שרכשו, ובהמשך לאחר פטירת האב עד תיקון הליקויים בה,
8 לפי הבטחת בן הזוג שיפנו במועד זה. אלא שלא פינו, בניגוד להתחייבותם, ומחזיקים בו
9 כפולשים. לא משלמים שכירות ולא חשבונות, יש לפנותם ולחייבם בדמי שימוש ראויים
10 והוצאות שוטפות. לנתבעים אין זכות מגורים במשק. טענתה לזכות מכח ס' 7 להסכם בין
11 התובעים להורים, עומדת בסתירה לטענתה בתביעה עם האחיות לביטול ההסכם. גם לפי
12 גרסתה מחזיקה שלא כדן, לפי ס' 7 להסכם פקעה זכות מגוריה לאחר פטירת ההורים,
13 שזכותם כמקנים כוללת את זכות שתי האחיות. לפי ס' 3(ד) להסכם, הזכות היא להורים לגור
14 בבית בחייהם, ואין זכות מגורים עצמאית לשתי האחיות שפקעה עם פטירת ההורים. גם ס'
15 8 להסכם מאפשר למכור לאחר פטירתם. מטרת הסעיף לדאוג להן בגיל צעיר, לא כמבוגרות
16 ובזוגיות. הנתבעת עזבה את המשק ב-1991, גרה בארה"ב שנים, וגם כשחזרה בסוף שנות
17 התשעים לישראל, לא חזרה לבית ההורים, גרה בו אז אחות אחרת (____). התחנתה עם בן
18 הזוג ורק ב-2012 עברו לגור יחד בבית ההורים, ונולדה להם בת. אין בכך שלא נישאו פורמלית
19 כדי לשנות, החוק מתייחס לידועים בציבור כנשואים. יש לפנות גם את הנתבע, התנחל במשק
20 שלהם וחי על חשבונם בניגוד לרצונם ולא משלם. אישר בתצהירו שאין לו זכות בבית או
21 במשק ושמגוריו מכוח הרשאת הנתבעת, אך אין לה זכות החזקה ולא זכות הרשאה לצד ג'.
22
23 **3.** יש לחייבם בדמי שימוש ראויים והוצאות אחזקה, התובעים משלמים את החשבונות כבעלי
24 הזכויות הרשומים במשק, גם של בית ההורים בו גרים הנתבעים מ-7.7.12. לא שילמו דבר,
25 למעט חשמל. מוכחש שביקשו שלא לשלם, לטענה שלא הצליחו לשנות את השם בחשבונות,
26 יכלו לשלם להם. הוכיחו את הוצאות האחזקה באישורי האגודה, יש מונים נפרדים. אין
27 להפריד בין התקופה עד פטירת ההורים ולאחריה, גרים חיים על חשבונם. יש לחייב את
28 הנתבעים גם בתשלום דמי שימוש ראויים.
29 עד פטירת האב במחצית, כי גרו ביחידה נפרדת בבית ההורים, ומפטירתו תשלום מלא לפי
30 שכ"ד בבתים דומים במושב בסך 10,000-15,000 ₪ לחודש. אין לקבל עמדתה לסך מגוחך של
31 1,500 ₪ לחודש.
32
33

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 12052-01-17 פלונית ואח' נ' פלוני ואח'
תמ"ש 9573-06-16 פלוני ואח' נ' פלונית ואח'
תמ"ש 9233-11-17 פלונית נ' פלוני ואח'

4. כנגד תביעת האחיות - יש לדחותה בשל התיישנות לפי חוק החוזים והמקרקעין, וכן שיהוי והעדר כל זכות לבטל הסכם עליו חתמו ההורים מרצונם, והאחיות לא צד לו, לפני 30 שנה. לא ניתן לטעון להתיישנות רק 7 שנים מפטירת האב, הזכויות הועברו לפני 30 שנה ואינן חלק מהעניין. שיהוי בטענות, שגורם להם נזק ראייתי רב. ההורים מעולם לא טענו לאיום או כפייה, האחיות כירשות לא יכולות לטעון מה שההורים לא טענו. טענות להפרות הסכם מוכחשות והתיישנו. יש לדחות טענה לזכות ירושה במשק, שהם רכשו את הזכויות בו לפני 30 שנה, בהסכם שנחתם ביניהם לבין ההורים. התובעים נהגו במשק מנהג בעלים כל השנים, ההורים והאחיות שתקו, התובעים הסתמכו על כך, ביצעו השקעות כספיות במשק, סילקו חובות ומימנו את ההורים. הם בעלי המשק יותר שנים מההורים. האחיות הגישו את התביעה לאחר פטירת ההורים לא בכדי, ובחוסר תום לב. ידעו על ההסכם ותנאיו, האחיות לא צד לו. לא רצו לבטל את ההסכם ולא ביטלו. הזכויות והחזקה כבר הועברו והושלמו לתובעים. מוכחשת פנייה לעו"ד, ממילא לא לביטול הסכם, ומטעם האחיות. ההורים לא ערכו צוואה, כי ידעו שהמשק נמכר ושייך לתובעים. לא יכולות לטעון לביטול מתנה שלא הייתה, וגם אז רק הנותן יכול לבטל. האחות טוענת בתביעת הפינוי שההסכם בתוקף, יש לדחות תביעתה מכוח הודאתה.
5. יש לדחות טענה שההסכם בטל בשל העברה פסולה לפי ס' 8 לחוק הירושה, כי הזכויות במשק לא הועברו לאחר פטירת ההורים, אלא מיד. הבעלות לא נשארה להורים, זכותם היתה להחזיק רק בבית, התובעים יכלו לשעבד ולהשכיר המשק, תוך הבטחת זכות מגורים להורים. גם טענה להסכם למראית עין מוכחשת, כך גם טענת כפייה ואיומים. האגודה היתה נושה של ההורים ודרשה סילוק חובות, האחיות בחרו שלא לצרף האגודה כנתבעת. זנחה הטענה לעושה. יש לדחות טענה שההורים טעו הוטעו הוחתמו בלי להבין, שכן ידעו והבינו היטב את מצבם הכלכלי הקשה והחובות, ואת ההסכם וידעו שהם מוכרים את המשק לשני התובעים. היו מעורבים בניסוח, האם שינתה טיוטה קודמת. עוה"ד הקריא והסביר. שם האחיות (הנתבעת) נכתב כפי שהאם קראה לה. האחיות אישרו שההורים הכירו את ההסכם ותנאיו וחזרו עליו בפניהן, לא התכוונו להעביר רק חלק מהמשק.
6. זו הייתה עסקת רכישה, על העברת זכויות במשק בחיי ההורים, ולא עסקה של 'בן ממשיך' שבה העברת זכויות היא לאחר פטירת ההורים. העסקה דווחה כדין לרשויות, כעסקה במקרקעין, והזכויות נרשמו ע"ש התובעים גם במינהל וגם באגודה בשנת 1987. המונח בן ממשיך לא מופיע בהסכם, לא זו הייתה ההסכמה ביניהם ולא לכך התחייבו. חשבון האגודה של ההורים נסגר והפסיקו להיות חברי האגודה. לו היה מדובר על בן ממשיך הזכויות לא היו עוברות גם ע"ש התובעת, לא היו לוקחים על עצמם את החובות וגם את מימון ההורים ולא היה צריך לציין זכות מגורים להורים.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 12052-01-17 פלונית ואח' נ' פלוני ואח'

תמ"ש 9573-06-16 פלוני ואח' נ' פלונית ואח'

תמ"ש 9233-11-17 פלונית נ' פלוני ואח'

- 1 הטענה נולדה רק מטופס היתר בניה שלא קובע זכויות ונרשם ע"י אחר. לא הייתה עסקה
2 פיקטיבית שההורים יוכלו לקבל הלוואה, או הסכם כלפי חוץ, אלא עסקת מכר שהצדדים
3 רצו בה וקיימו אותה. עוה"ד הקריא והסביר להורים, התובעת נרשמה כבעלים, התובעים
4 שילמו חובות, הזכויות עברו על שמם, עבר הכרטיס באגודה וקיבלו זכות למגרש בהרחבה.
5 ככל והאם הסתירה מחלק מהאחיות את ההסכם, לא סמכה עליהן וחששה מקנאתן. הן העידו
6 שהתובע טען שנים שהוא הבעלים. ההסכם צודק ומוסרי, רכשו את המשק שהיה כושל ועם
7 חובות, זו לא היתה מתנה. שילמו את חובות ההורים, בניגוד לאחיות שסירבו בזמנו לגייס
8 כסף. העסקה התאימה להורים והיתה לטובתם. לא נאמר להן שיפצה אותן. הן לא מבינות
9 את גובה החובות הגבוהים דאז גם ביחס לשווי המשק, התובעים עבדו קשה לשלם וגם
10 מימנו כלכלת ההורים.
11
12 המשק לא חלק מעזבון ההורים, נמכר לתובעים לפני 30 שנה, לאחיות אין בו זכות. חלק .7
13 מהטענות להפרת הסכם לא היו, חלק לא יסודיות וההורים ידעו ובחרו לא לפעול והתיישנו.
14 נסתרה טענה להפרה כאילו לא עיבדו את המשק כחקלאי, האב סגר את הרפת הלול
15 והחממות, וידע כשהפכו אותם למבנים. נסתרה והתיישנה הטענה שהתובע הפר מכסות יצור.
16 עבודותיו נעשו להתפרנס ולפרנס ההורים. בית התובעים נבנה באיחור כי את הכסף שלקחו
17 כהלוואה לצורך בנייתו, שילמו עבור חובות ההורים, שידעו זאת. לאחר שרכשו את המשק,
18 וכדי לשלם את חובות ההורים, נאלצו לקחת הלוואות, לעבוד קשה, ולמכור זכותם למגרש
19 בהרחבה. מוכחש שההורים שילמו חוב מחסכונות שלא היו להם. התובעים שילמו הוצאות
20 מחייתם ואחזקת הבית. טענה להתנהגות מחפירה, שמוכחשת, היא עילה לביטול מתנה, וכאן
21 היתה עסקת מכר בתמורה.
22 כנגד התביעה לצווים שהגישה האחות- מוכחשת, התובע לא איים, אלא הנתבעת. אספקת
23 המים ומערכת הביוב תקינות, הצבת שלטים זו זכותם כבעלים, לא הוכיחו הצבת סולם וסלע,
24 המצלמות נועדו לאבטחה והגנה מגנבים, ומקום הטרקטור בחניה.
25
26 בסיכומי התשובה טענו, שהצד שכנגד מטעה, גם במונחים שמשתמש וגם בטענות חדשות .8
27 ופרשנות שגוייה. עדויות וגרסאות סותרות, העלמת הנתבע מהסיכומים. נזנחו טענות
28 לבטלות, כפייה, הטעייה, טענת בן ממשיד. כעת מסתמכים על ההסכם, וטוענים לזכויות
29 והסכמות שאין בו. חזרו מטענותיהם נגד האגודה, אישרו עובדות שהכחישו כמו חוב ההורים
30 שהפכם לחדלי פרעון. ההסכם היה בתמורה שנרשמה בו, לא הסכם מתנה. העסקה הושלמה
31 והזכויות נרשמו. התובעים שילמו תמורת המשק ממיטב כספם כל חייהם. שתי אחיות חתמו
32 רק כערבות לחוב, ועם בני משפחת התובעת. אחות נוספת גרה ללא תשלום. זכות ביטול יש
33 בהפרת הסכם, זו לא התחייבות לתת מתנה, ועמדה רק להורים אשר לא נקטו בה, שכן
34 ההסכם לא הופר.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 17-01-12052 פלונית ואח' נ' פלוני ואח'

תמ"ש 16-06-9573 פלוני ואח' נ' פלונית ואח'

תמ"ש 17-11-9233 פלונית נ' פלוני ואח'

1 פסיקה שהביאו מטעה ושגוייה. עובדות לא נכונות, ההסכם עם ההורים קדם להסדר עם
2 האגודה ולא להפך. האחיות כתבו בסיכומים טענות חדשות: נאמנות, גמול, ארוך טווח, קצר
3 טווח, שאילה, בהרחבת חזית אסורה ובניגוד לעובדות. יש הסכם כתוב ומפורש שמסדיר
4 זכויות וחובות הצדדים אז אין צורך בנאמנות משתמעת ושאילה. הוכח שרכשו את המשק
5 בהון רב וביזע, עשרות שנים פרנסו בכבוד את ההורים, חיו בדוחק כדי לשאת בחובות
6 שהאחיות התנערו מהם. יש לקבל תביעתם, לדחות התביעות כנגדם, ולחייב הצדדים שכנגד
7 בהוצאות בגין התנהלות משפטית ארוכה תוך ניצול לרעה של ההליכים.
8

9

תמצית טיעוני הנתבעים והאחיות

9.

10 לטענתם, יש לדון תחילה בשאלת הזכויות במשק בתביעה שהגישו האחיות, ואז בתביעת
11 הפינני ובתביעת מטרדים. ההורים בהתנהלותם הביעו רצונם, שרכושם לאחר פטירה יהא
12 לכל ילדיהם בשווה. רצון זה נוצל לרעה ע"י התובעים מתאוות בצע. יש זכות הורשה להורים,
13 במנותק מהסדר החוב לאגודה. ב-1987 היה לחץ כבד על ההורים מהאגודה לשלם את
14 החובות, ואם לא אז המשק יימכר. ההורים היו צריכים לקחת הלוואה מהבנק להגיע להסדר
15 עם האגודה, זאת יכול לעשות רק מי שחבר בה, ואם לא היו מסדירים את החוב, חברות האב
16 באגודה הייתה פוקעת, כחדל פרעון. לאחר שהאגודה חתמה ערבות להלוואה, לא היה מנוס
17 אלא להעביר את רישום המשק ע"ש האח. חתמו עימו על הסדר, והחתימו את ההורים על
18 כתב התחייבות לאגודה שחתמה כערבה. גם שתי אחיות חתמו כערבות להלוואה, ובכך
19 נרתמה כל המשפחה להציל את המשק. המתווה גובש עם עו"ד האגודה. בהסכם האגודה
20 שיפרה את מעמדה, הוסכם שאם ההלוואה לא תיפרע האגודה תוכל למכור את המשק בכינוס
21 נכסים ונחתמה התחייבות בלתי חוזרת. ההסכם בין התובעים להורים מחודש 8/1987, הסדר
22 החוב בין התובעים לאגודה בחודש 12/1987, והתחייבות בלתי חוזרת כלפי האגודה, אלה
23 מסמכים קשורים. ההורים נפטרו ולא הותירו צוואה. הוצאו צווי ירושה והעיזבון מתחלק
24 בשווה בין כל הילדים. לטענת האחיות, זכויות ההורים במשק, למעט אולי הבית בו גרים
25 התובעים, כלולות בעיזבון. את שווי הזכויות יש לאמוד ע"י מומחה מטעם בית משפט, לבצע
26 תשלומי איזון, ולחלק את השווי בשווה בין כל הילדים.
27

10.

28 ההורים חיפשו פתרון במשבר כלכלי כחקלאים בשנות השמונים במאה הקודמת, להסדיר
29 החוב מול האגודה. תנאי שההורים ישארו בעלי הזכויות, היה להעמיד אחד הילדים בחזית
30 ביצוע הסדר החוב המופחת של המשפחה לאגודה לקבל מימון מהבנק. האב הסדיר עם
31 האגודה את החוב, ואת היחסים בין הילדים ב"הסדר בין הצאצאים". שלושת המסמכים
32 נחתמו מכורח, בשיתוף פעולה. יש להניח שכל אחד מבני המשפחה ידע, שצריך להתיישר עם
33 דרישות האגודה. ההסכם עם ההורים נעשה לאור ההסדר עם האגודה. שתי האחיות לא היו

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 12052-01-17 פלונית ואח' נ' פלוני ואח'

תמ"ש 9573-06-16 פלוני ואח' נ' פלונית ואח'

תמ"ש 9233-11-17 פלונית נ' פלוני ואח'

- 1 חותמות לבנק על ערבות לתובעים, אם לא היה מדובר בהצלת המשק. הן לא נדרשו לחתום
2 על מסמך וויתור על זכותן בו. מי שבפועל פרע את החוב לאגודה, היה האב שהמשיך לעבוד.
3 מטעמי זהירות יטענו, שגם אם התובעים שילמו את החוב, שהיה זניח ביחס לשווי הנחלה,
4 כגמול קיבלו זכות לבנות בית. אין לחלק את רכוש ההורים רק לאחד הצאצאים. הופעלו
5 לחצים על האב ולכן חתם. התובעים מתבלבלים בין 'תמורה' ליגמולי וטיבו. בס' 3 להסכם
6 נקבע שהעברת המשק במתנה וללא תמורה, התחייבויות התובעים כלפי ההורים לא ייחשבו
7 כתמורה. המסמכים כמוהם כהסכם משולש, הקניית זכויות במתנה וללא תמורה לצורך
8 הסדר החוב לאגודה והצלת רכוש המשפחה, ולא הקניית המשק לתובעים.
9
- 10 מוכחשת טענת התובעים שמדובר במכר ולא במתנה, ושהתמורה היא החזר החוב של ההורים .11
11 לאגודה, תפיסת עולם מגלומנית, וטענה בעל פה כנגד מסמך בכתב. אין נפקות לעסקת
12 מקרקעין נעדרת מסויימות, סכום התמורה לא ידוע, כך גם הטענה שהתמורה שולמה משך
13 שנים. המשכנתא שלקחו התובעים לא קשורה לחוב לאגודה, אלא לבניית הבית. אין
14 פרופורציה בין היקף החובות על המשק, לשווי, ולא הוגשה חוות דעת. לאחר העברת הזכויות
15 לתובעים, האב חתם על היתר בנייה. לטענתם, ההורים הקנו לתובעים ללא תמורה את הזכות
16 להחזיק ולהשתמש במשק לתשלום החוב לאגודה, לכן נדרש רישום התובעים כחברים
17 באגודה במקום ההורים. האגודה לא היתה יכולה לתת ערבות לבנק להסדר חוב למי שאינו
18 חבר או לווה. העברת חובות מחייבת אישור האגודה. התובעים לא יכלו לשלם לבד ההלוואה,
19 התובע עבד בעבודות עפר והתובעת לא עבדה.
20
- 21 מבלי לפגוע באמור, להורים זכות בלתי חוזרת לבטל את הסכם ההקנייה של המשק לפי סי' .12
22 11 להסכם, כי התובעים לא עמדו בהתחייבותם. נותרה להורים הזכות לביטול ההסכם עד
23 פטירתם, זו התחייבות למתנה ללא תמורה שלא הושלמה, גם אם נרשמה ע"ש התובעים, לכן
24 המשק חלק מהעזבון. רישום הזכויות במשק של בר רשות, לכן זו רק התחייבות לתת מתנה.
25 בהסכם עם ההורים נקבע שהעברת המשק במתנה וללא תמורה, ויש להם זכות לגור בבית כל
26 חייהם. שתי אחיות גרו בו בעבר, וכיום ממשיכה לגור בבית הנתבעת (____).
27 ההורים לא הותירו צוואה, צו הירושה מחלק בשווה את העזבון. סי' 8 לחוק הירושה קובע
28 שאין תוקף להסכם מתנה שתוקנה רק לאחר מות הנותן, ולכן, לפי סי' 8 להסכם עם ההורים
29 שמונע מהתובעים למכור את המשק לצד שלישי אלא בהסכמה מראש ובכתב של ההורים,
30 כשהזכות להחזיק במקרקעין נותרה בידם, ההורים יכלו לחזור מההתחייבות, ולמעשה מועד
31 ההקנייה ללא תמורה הוא רק לאחר מותם ולכן יחתמו על יפ"כ בלתי חוזר. זו התחייבות
32 שניתן לחזור ממנה ולא הושלמה וחסרת תוקף. העובדה שההורים לא עשו שימוש באפשרות
33 לבטל ההסכם לא רלבנטית, כי הזכות נותרה להם, לכן המשק הוא חלק מעזבון ההורים ויש
34 לחלקו בשווה.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 12052-01-17 פלונית ואח' נ' פלוני ואח'

תמ"ש 9573-06-16 פלוני ואח' נ' פלונית ואח'

תמ"ש 9233-11-17 פלונית נ' פלוני ואח'

- 1 לטענתן, הזכות להחזיק ולהשתמש במשק ללא תמורה, היא 'הסכם נאמנות משתמעת' בין
2 ההורים לילדים, כדי לשמור את רכוש ההורים המשק. לאור ההסדר עם האגודה התובעים
3 מחזיקים בו בנאמנות עבור ההורים. היו יחסי אמון במשפחה כנאמנות, אף שלא דיברו על
4 כך במפורש. ההורים העניקו גמול לחמשת ילדיהם על עזרתם, באופן ישיר או עקיף. הגמול
5 בטווח קצר ובינוני לתובע הוא לפי ס' 6 להסכם לבנות בית במשק ולגור שם לצמיתות אך לא
6 התכוונו להקנות את הזכויות בו. הגמול לאחיות הוא לפי ס' 7 להסכם, לכל האחיות ניתנה
7 זכות מגורים, אף שצינו רק שמות 2 אחיות ולא 4 אחיות ולכאורה הזכות היא רק לאחיות
8 הרווקות, אך ההסכם נוסח ע"י עו"ד האגודה לכן עילג ולא מבטא רצונם. הפירוש הנכון,
9 להכפיף את זכות האחיות לגור בבית ההורים, עד לחלוקת זכויות היורשים בעיזבון. הגמול
10 לטווח הארוך הוא, לחלק את עזבון ההורים בשווה בין כל היורשים, בניכוי שווי בית התובעים
11 ללא הקרקע. אחרת שתי האחיות לא היו חותמות כערבות להלוואה. התובע הפר את הסדר
12 הנאמנות המשתמעת, טוען לבעלות מלאה במשק ורוצה לפנות את הנתבעת, מועל באמון.
13 המשק והמחוברים כלולים בעיזבון.
14 גם לפי חוק השכירות והשאלה, ההורים הקנו לתובעים ללא תמורה את הזכות להחזיק
15 בנכסי הנאמנות ולהשתמש בהם לתשלום החוב לאגודה. לא קיבל כתב שחרור מהאגודה
16 בתום התשלום, וההורים לא הודיעו לתובעים על סיום תקופת השאלה. החוק לא מתייחס
17 לשאלה מה קורה כשמשאל הנכס נפטר, זכות הפסקת השאלה עוברת ליורשים. לכן
18 ובהתאם לגמרא, הנכס המושאל עובר מהשואל לנכסי העיזבון.
19
- 20 כנגד תביעת הפינוי- בנוסף לכל שנטען לעיל, הגמול שהוענק לתובעים בתמורה להסדרת החוב
21 לאגודה הוא לבנות את ביתם על המשק, והגמול שניתן לאחיות היה מגורים במשק. אף
22 שצוינו בהסכם רק 2 אחיות, ההורים רצו לדאוג לכולן. התכוונו לתגמל את כל הילדים, בפרט
23 את האחיות שטיפלו בהם, אחות נוספת גרה במשק שנים באישור ההורים. רוכש סביר היה
24 מחתים את מי שגר בנכס, התובעים לא עשו זאת. יש לדחות טענתם שהנתבעת עזבה את
25 הבית, גרה בו כל שנותיה. לא עזבה את הבית אלא לתקופות, לשרות צבאי ולנסיעה לארה"ב
26 למספר שנים. היא לא נשואה לנתבע. התובע ניסה להחתיים אותה על הסכם שכירות, ולשנות
27 את מצב הזכויות. השקיעה כספים בבית ההורים. לא נדרשה לשלם עבור שהותה בבית,
28 בהוראתם. המשק הוחזק ע"י ההורים והשכרת מבנים. הנתבעים לא מחויבים ולא נדרשו
29 לשלם לתובעים על אחזקה ושימוש בבית ההורים. למעט הסכמה ספציפית לשלם חשמל,
30 לבקשת התובע, לאחר שהחבר של הנתבעת (הנתבע) הצטרף אליה למגורים ב-2012, לבקשת
31 ההורים שנוזקו לעזרה.
32 התובעים מעולם לא ביקשו מהנתבעת או מהאחיות, בע"פ או בכתב, לא לגור במשק, או לשלם
33 דמי שכירות ראויים, עד הגשת התביעה, למעט מכתב התראה חודש קודם. שיעור שכה"ד
34 הנתבע, לא נתמך כנדרש בחוות דעת מומחה.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 17-01-12052 פלוגית ואח' נ' פלוני ואח'

תמ"ש 16-06-9573 פלוני ואח' נ' פלוגית ואח'

תמ"ש 17-11-9233 פלוגית נ' פלוני ואח'

1 הגמול שנקבע ע"י ההורים בס' 7 להסכם, לא הכפיף את זכות מי מהאחיות לזכות ההורים,
 2 אלא זו זכותן עד לחלוקת זכויות היורשים בעזבונו. יש לדחות את התביעה לפינוי ושכר ראוי.
 3 בתביעת האחות בשל מטרדים - לטענתה, התובעים מפעילים על הנתבעים לחץ שלא כדין.
 4 התובע ניתק את המים וסגר גישה לבנין, עד שניתן צו מניעה ע"י בית משפט. התקינו מצלמות
 5 מעקב על בית ההורים, פוגעים בפרטיותה וזו הסגת גבול. יש לתת צו מניעה קבוע שיימנע
 6 הצבת מצלמות לחלונות הבית ולכיוון הבית, ולקבוע פיצוי בסך 100,000 ₪ על כל הפרה. יש
 7 למנוע מהתובע להציב טרקטור צמוד למטבח ובגינה, זו סכנה, שיחנה במגרש מאחורי בית
 8 התובעים.
 9

10 יש לקבל את תביעת האחיות, שהזכויות במשק נותרו של ההורים והן חלק מעזבונו ההורים. 15.
 11 יש לפסוק שהזכויות במשק שרשומות ע"ש התובעים, בטלות או שדין להתבטל, ולרשום אותן
 12 ע"ש ההורים ז"ל. לחילופין, לפסוק לפי ס' 114 לחוק הירושה ולחלק את שווי המשק בין כל
 13 היורשים. לדחות את תביעת הפינוי, לקבל את תביעת המטרדים וצווי המניעה, ולחייב את
 14 התובעים בהוצאות, בשל ההליכים המורכבים והארוכים ואופן ניהול ההליכים.
 15
 16

דיון

רקע

17
 18
 19
 20 הצדדים להליכים - האח ורעייתו (_____) הרשומים כבעלי הזכויות במשק, ארבע 16.
 21 אחיות (_____) שאחת מהן (_____) גרה עם בן זוגה בבית במשק בו גרו
 22 ההורים.
 23 ההורים, _____ ז"ל ("ההורים", וכן "האם", "האב" בהתאמה), נפטרו לפני מספר
 24 שנים, האם בשנת 2013 והאב בשנת 2015.
 25 ההורים לא הותירו אחריהם צוואה, והוצאו צווי ירושה בשנת 2015 (נספח 1 לתצהירי
 26 האחיות).
 27

28 הנכס - הצדדים מתדיינים על הזכויות במשק _____ ברחוב _____ במושב _____ (להלן - 17.
 29 "המשק", "הנחלה" או "הנכס"), והנובע מהן. במשק, בין היתר, שני בתי מגורים.
 30 הבית בו גרו ההורים עד פטירתם, וכיום גרה בו האחיות (_____) ובן זוגה, שיכונה לצרכי נוחות
 31 (ולא כקביעת זכויות) גם "בית ההורים", ובית שבנו התובעים במשק וגרים בו (גם "בית
 32 התובעים").
 33

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 17-01-12052 פלוגית ואח' נ' פלוני ואח'

תמ"ש 16-06-9573 פלוני ואח' נ' פלוגית ואח'

תמ"ש 17-11-9233 פלוגית נ' פלוני ואח'

18. התביעות - שלושת התביעות בין הצדדים, אוחדו בפני מותב זה. תחילה הגישו האח ורעייתו תביעה כבעלי הזכויות במשק, כנגד האחיות ובן זוגה, לפינוי וסילוק יד, לאחר שהרשאה שנתנו להם לגור בבית ההורים, הסתיימה. בנוסף עתרו לחייבם בדמי שימוש ובהוצאות אחזקת הבית לתקופת מגוריהם בו.
- ארבע האחיות, הגישו מטעמן, תביעה כנגד האח ורעייתו, לביטול ההסכם בינם לבין ההורים, ולהצהיר שהמשק הינו חלק מעיזבון ההורים.
- התביעה השלישית הוגשה בהמשך ע"י האחיות שנתבעה לפינוי, לצווים בעניין מגוריה במשק (מים, ביוב, טרקטור, מצלמות ועוד).
- 9
- 10 התנהלות דיונית
19. ההתדיינות הייתה ארוכה ובעצימות רגשית גבוהה בין האחים. (כך למשל, פרוטוקול 10.4.19 ע' 70-71, פרוטוקול 31.12.19 ע' 195-198, ועוד).
20. בראשית ההליכים הצדדים הסכימו לפנות להליך של גישור, אך הדבר לא צלח.
21. הוגשו בקשות רבות, ונוהלו שני הליכים נוספים (בקשה לצו הגנה, ובקשת רשות ערעור שנדחתה ע"י בית המשפט המחוזי). האחיות החליפו ייצוג בראשית ההליך ובהמשך הוסיפו ייצוג.
22. נדרשו החלטות רבות לאורך ההתדיינות. כך בין היתר, נדחתה בקשה לסילוק על הסף של התביעה, הטענות יתבררו עובדתית נוכח היקפן וטיבן, הותר להגיש כתב תשובה, נדחתה בקשה לפסק דין חלקי לפינוי בטרם בירור, נעתרה בקשה לפיצול סעדים (שאינם בכפל).
- בבקשה לצו הגנה (מצד האחיות כנגד האח) נקבע שמרביתה ענין זכויות קניין שאין מקומן בהליך זה. בבקשה לצו מניעה זמני, לאחר דיון וחקירות ניתן סעד זמני רק לעניין המים, ונקבע שביתר הנושאים יהא במתן הצו משום שינוי המצב הקיים בפועל ולא שימורו.
- כך גם ניתנו צווים לגילוי מסמכים, הותר עיון הדדי במסמכים, הוצאה חוות דעת שצורפה לתצהירים בניגוד לתקנות בבית המשפט לענייני משפחה, הובהר שהוספת ייצוג אין די בה כדי לסטות מהסכמות דיוניות שאושרו, הותר זימון עדים אף שנתבקש באיחור, אורכה להגשת הסיכומים, ועוד.
- 31
- 32

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 12052-01-17 פלוגית ואח' נ' פלוני ואח'
תמ"ש 9573-06-16 פלוני ואח' נ' פלוגית ואח'
תמ"ש 9233-11-17 פלוגית נ' פלוני ואח'

23. אף ששמיעת ההוכחות הסתיימה זה מכבר, הוגשו בקשות ארכה להגשת הסיכומים, היקף נרחב משהותר והוראה לתקנם. משהסתיימה לבסוף הגשתם, לרבות סיכומי תשובה, נלקח לעיון וניתן בזאת פסק הדין.
24. הצדדים ייקראו בפסק הדין בהתאם לסדר הגשת התביעות ביניהם, ומבלי שיש בכך כדי לשנות מנטל הבאת הראיות והשכנוע בכל תביעה.
- האח ורעייתו, התובעים בתביעה הראשונה, יקראו "התובעים" (וכן "האח", "רעיית האח" בהתאמה), האחיות ובן זוגה "הנתבעים" (וכן "האחות", "בן הזוג" בהתאמה), ארבע האחיות יקראו גם "האחיות".
25. אשר לסדר הדיון, יש לברר תחילה את טענת האחיות בעניין זכויות במשק. שהרי להכרעה לעניין זה, יש השלכה ברורה על תביעת הפינוי שהגישו האח ורעייתו כבעלי הזכויות הרשומים (הגם שתביעה זו הוגשה ראשונה).

ההסכם

26. הוכח כי בין ההורים לבין התובעים, בנם ורעייתו, נחתם הסכם בשנת 1987 להעברת הזכויות במשק (ביום 14.8.1987, להלן "ההסכם").
- בהסכם הסכימו הצדדים, כי ההורים, בעלי הזכויות במשק וחברים באגודה החקלאית, מקנים לתובעים, את זכויותיהם במשק לרבות זכות החברות באגודה.
- התובעים מצדם, לקחו על עצמם את חובות והתחייבויות המשק וההורים, וכן התחייבו לאפשר להורים לגור בבית במשק כל חייהם ולדאוג לכלכלתם ולכל הוצאות הבית.
27. מפאת חשיבותו של ההסכם, לתביעות בין האחים, יובא להלן במלואו:

"הסכם"

שנערך ונחתם ב _____ ביום 14 לחודש אוגוסט 1987
- ב י ן -

1. מר _____ ת.ז. ...

2. גב' _____ ת.ז. ...

שניהם מכפר _____

(שיקראו להלן – "המקנים")

- ל ב י ן -

1. מר _____ ת.ז. ....

2. גב' _____ ת.ז. ...

מר'ח' _____

(שיקראו להלן ביחד – " _____ ")

מצד אחד

מצד שני

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 17-01-12052 פלונית ואח' נ' פלוני ואח'

תמ"ש 16-06-9573 פלוני ואח' נ' פלונית ואח'

תמ"ש 17-11-9233 פלונית נ' פלוני ואח'

1 הואיל והמקנים הינם בעלי הזכויות ביחידה המשקית הידועה כמשק ____ והמצוי
2 בכפר _____, (להלן המשק)
3 והואיל והמקנים הינם חברים חקלאים ב_____ כפר שיתופי אגודה חקלאית
4 בע"מ, (להלן האגודה).
5 והואיל מר _____ הינו בנם של המקנים והגב' _____ הינה בת זוגו של מר
6 _____,
7 והואיל ובכפוף לתנאי הסכם זה ברצון המקנים להקנות _____ את זכויותיהם במשק
8 לרבות זכות החברות באגודה.
9 והואיל וברצון _____ לקבל בהעברה את המשק וזכויות החברות באגודה המקנים
10 במשק.

לפיכך הוצהר הותנה והוסכם כדלקמן:

1. המבוא להסכם זה מהווה חלק בלתי נפרד ממנו.

2. המקנים מעבירים ל_____ ו_____ מקבל בהעברה מהמקנים:

א. את כל זכויותיהם במשק.

ב. זכויותיהם כחברים באגודה.

3. העברת המשק ל_____ נעשית במתנה וללא תמורה בכפוף להתחייבויות הבאות של
_____:

א. _____ מקבל על עצמו את כל החובות והחייבים החלים על המשק עד ליום העברת
המשק לידי בהתאם לספרי החשבונות של האגודה.

ב. _____ ידאג לקבל כתב שחרור מהאגודה לגבי כל חובות המשק המגיעים מהמקנים.

ג. _____ מתחייב לדאוג לכלכלתם של המקנים כל ימי חייהם בהתאם לרמת החיים
שהיתה להם ערב העברת המשק לידי.

במידה ויתעוררו חלוקי דעות ביחס לסכומים שעל _____ להעמיד לרשות
המקנים יוכרע הדבר ע"י יו"ר האגודה שיפעל כפוסק סופי.

ד. למקנים זכות לגור באופן בלעדי בבית המגורים שבמשק במשך כל ימי חייהם וכל
הוצאות החזקת הבית יחולו על _____.

4. מיד עם חתימת הסכם זה יודיעו המקנים לאגודה על דבר העברת המשק ל_____
ויגישו בקשה לפרש מהאגודה כדי לאפשר את קבלתו של _____ כחבר באגודה.

5. _____ מצידו יגיש בקשה מתאימה לאגודה להתקבל כחבר ויחתם על כל בקשה או
מסמך אחר שידרש בקשר עם נטילת כל החובות החייבים החלים על המשק, על
עצמו.

6. _____ יגיש בהקדם בקשה מתאימה לבנית בית נוסף על המשק למגורי משפחתו וידאג
לבנות את ביתו ויעבור לגור בו לא יאוחר מ-3 שנים מיום חתימת הסכם זה.

7. זכותם של המקנים לגור בבית המגורים כוללת את זכותן של הבנות, _____,
לגור בבית המגורים עד לנשואיהן או עזיבתן את בית המגורים.

8. כל עוד מתגוררים המקנים בבית המגורים לא תהיה _____ כל זכות למכור את
המשק לצד ג' אלא עפ"י הסכמה מראש ובכתב מצד המקנים.

9. כל ההוצאות הכרוכות בהעברת המשק מהמקנים ל_____ יחולו על _____ בלבד.

10. כל זכות השמורה למקנים עפ"י הסכם זה תהיה שמורה להם יחד ולכ"א מהם
לחוד.

11. מוסכם בזה כי במידה ו_____ לא יעמוד בהתחייבויותיו עפ"י האמור בסעיפים 3 ו-6
דלעיל שהנם מעקרי הסכם זה תהיה הרשות למקנים לבטל את ההסכם ולקבל
בהעברה בחזרה את המשק לידם.

12. להבטחת מלוי התחייבויות כ"א מהצדדים יחתום כ"א מהם על יפוי כח בלתי חוזר
כנוסח הרצוף בזה.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 12052-01-17 פלוגית ואח' נ' פלוני ואח'
תמ"ש 9573-06-16 פלוני ואח' נ' פלוגית ואח'
תמ"ש 9233-11-17 פלוגית נ' פלוני ואח'

ולראיה באו הצדדים על החתום:

(חתימות) (חתימות)
" _____ המקנים

(ההסכם, צורף כנספח ז לתצהיר התובעים, ונספח 2 לתצהיר האחיות).

28. ההסכם מכוחו הועברו הזכויות במשק לתובעים, נחתם בינם לבין ההורים בשנת 1987, ואילו התביעה לביטול הסכם' הוגשה כעבור כשלושים שנה.

האחיות לא מכחישות את קיום ההסכם שנחתם לפני עשרות שנים, אלא עותרות כיום לביטולו מטעמים שונים, ולחלופין טוענות לפרשנות לתוכנו.

הועלו טענות התיישנות ושיהוי, מדיני החוזים ומקרקעין, נוכח חלוף השנים, ומנגד טענו האחיות, שעותרות כיום לאחר פטירת ההורים, כיורשות אשר באות בנעליהם, וטרם חלפה התיישנות מפטירת ההורה השני.

על אף הקושי הראיתי הטמון בבירור התובענה במועד זה, כמו גם העלאת טענות לביטול הסכם במועד זה בעת שההורים עצמם, כצד לו, לא העלו בחייהם כנגד התובעים, נקבע בראשית ההליך שהתביעה לא תסולק על הסף ותתברר לגופה. יש לברר הטענות העובדתיות ולייתר לצדדים התדיינות נוספת.

29. זכויות במשק - הזכויות שהועברו במשק, היו זכויות 'בר רשות'. מי שהיה בעל הרשות במשק ('המתיישב', כפי שכונו דאז), רשאי להעביר את זכויותיו במשק לאדם אחר, שכן מדובר בזכות אישית. לצורך העברת זכות 'בר רשות' במשק, יש לפעול בהתאם להסכם המשבצת שחל על המשק והמושב בו נמצא, ועם המוסדות המיישבים.

30. רישום הזכויות במשק ע"ש התובעים – בהתאם לכך, לאחר שנחתם ההסכם בין ההורים לתובעים, הועברו ונרשמו בפועל הזכויות במשק על שם התובעים. הן ברשות מקרקעי ישראל (כשמה הקודם: מנהל מקרקעי ישראל, "המנהל", וכיום "רמ"י", בהתאמה), והן באגודה השיתופית החקלאית של המושב _____ ("האגודה").

31. הוכח כי הזכויות במשק נרשמו ועברו בפועל על שם התובעים ברשות מקרקעי ישראל. הוצג אישור משנת 1988 על רישום העברת הזכויות במשק מההורים – לתובעים:

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 17-01-12052 פלונית ואח' נ' פלוני ואח'
תמ"ש 16-06-9573 פלוני ואח' נ' פלונית ואח'
תמ"ש 17-11-9233 פלונית נ' פלוני ואח'

- 1 "לכבוד ועד מושב _____
2 הנדון: העברת זכויות במשק _____
3 רשמנו לפנינו את הודעתם כי הי"ה _____
4 המחזיקים במשק הנ"ל העבירו את זכויותיהם במשק האמור לה"ה _____
5 ו_____
6 לפי בקשתם תיקנו את רשימת המתיישבים במשק שלכם בהתאם לאמור לעיל.
7 בכבוד רב,
8 ... מינהל מקרקעי ישראל מחוז המרכז
9 העתק .... עו"ד "
- 10 (אישור זכויות המנהל משנת 1988, נספח יא לתצהיר התובעים).
11
- 12 32. הוצג מכתב עו"ד משנת 1988, המופנה למזכירות האגודה, המאשר את הרישום על שם
13 התובעים: "הריני להודיעך כי המשק החקלאי מס' _____ נרשם בספרי מינהל מקרקעי ישראל
14 ע"ש הי"ה _____ . רצ"ב הודעת המינהל", (מכתב מיום 29.3.1988, נספח יא
15 לתצהיר התובעים).
16
- 17 33. הוגשו מסמכים נוספים מהם עולה, כי התובעים הוכרו כבעלי הזכויות במשק, לאחר העברת
18 הזכויות אליהם מאת ההורים.
19
- 20 כך, בין היתר, הוגש הסכם חתום בין התובעים (שנקראים בהסכם כבר "מתיישבים"), למנהל
21 ("המנהל את מקרקעי המדינה, רשות הפיתוח קרן קיימת לישראל"), ולאגודה השיתופית
22 החקלאית בע"מ במושב _____.
23
- 24 בהסכם זה נכתב כי המתיישב (קרי, התובעים) חבר באגודה, ומחזיק במשק מכוח החכירה
25 עם המנהל וברשות האגודה. ההסכם עניינו בקשת התובעים לבנות יחידת מגורים נוספת
26 במשק. ניתנה הסכמת הסוכנות היהודית לכך, והאגודה וכן המנהל מאשרים זאת. (הסכם
27 מיום 22.2.1989, נספח יג לתצהיר התובעים).
28
- 29 34. הוצג גם אישור עדכני משנת 2016 שהוצא ע"י רמ"י, על מצב הזכויות, המופנה למזכיר
30 האגודה בישוב _____, בו צוין כי הזכויות בנכס רשומות ע"ש התובעים כברי רשות.
31
- 32 כותרתו: "משק מס' _____ ( ) בישוב _____", ונכתב בו:
33 "1. הננו מאשרים כי הזכויות בנכס הנדון רשומות אצלנו כבר רשות על שם:
34 א. _____ ת.ז. ...
35 ב. _____ ת.ז. ..."
36
37 (אישור זכויות רמ"י מיום 18.7.2016, (נספח א' (סומן 1) לתצהיר התובעים).
38

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 17-01-12052 פלונית ואח' נ' פלוני ואח'

תמ"ש 16-06-9573 פלוני ואח' נ' פלונית ואח'

תמ"ש 17-11-9233 פלונית נ' פלוני ואח'

- 1 מזכיר האגודה אישר למס שבח, שהזכויות במשק הועברו : 35.
- 2 "הננו מאשרים בזאת כי _____ ת.ז. ... רכש נחלה _____ בתאריך 5.2.1957.
- 3 הנחלה הנ"ל הועברו לבנו _____ ת.ז. ... בתאריך 14.8.87
- 4 (שומה מס' ...).
- 5 (מכתב מיום 16.6.1999, נספח ב לתצהיר התובעים).
- 6
- 7 הוגש אישור האגודה, בו נכתב כי התובעים הם חברי אגודה על פי דין מחודש 3/1988, רשומים 36.
- 8 כדון, ומילאו את כל התנאים לחברות באגודה, וכן נושאים בכל החיובים הכספיים הנובעים
- 9 מכך, באמצעות הכרטיס באגודה.
- 10
- 11 " (...) נחלה _____
- 12 (...)
- 13 3. החברים _____ הינם חברי אגודה על פי דין ממרץ 1988 ורשומים כדון
- 14 ברשות מקרקעי ישראל כמחזיקים בנחלה לאחר שמילאו את כל התנאים לחברות
- 15 באגודה.
- 16 4. נחלה היא יחידה משפטית אחת ללא קשר למספר הבתים והמבנים הבנויים על
- 17 הנחלה. כולם בחזקת ובאחריות משפטית של בעלי הזכויות בנחלה.
- 18 5. חברי האגודה הם אלו המחויבים כלפי האגודה בכל ההתחייבויות הכספיות של
- 19 נחלתם. האגודה אינה מתנהלת מול בני משפחה ולא דיירים אחרים שמתגוררים
- 20 בנחלה. (...), כל זאת נעשה בכרטיס חו"ז שיש לכל נחלה באגודה.
- 21 6. יש לציין שבמהלך כל שלושים השנים מאז רישום הנחלה על שם _____ של
- 22 ו _____ ברמ"י, הם משלמים את כל החיובים שמושתים על הנחלה.
- 23 (...), יו"ר, האגודה החקלאית _____
- 24 (נספח כט לתצהיר התובעים, מיום 26.11.17).
- 25
- 26 טענת 'בן ממשיד' – טענה זו הועלתה ע"י האחיות בהליך, בסיכומים נזכרה בלשון רפה, 37.
- 27 ותיבחן להלן.
- 28
- 29 תצהירי האחיות, עליהם נשאלו והשיבו, ועדותן לעניין זה, אינם עומדים בהלימה למסמכים 38.
- 30 שנחתמו והוצגו.
- 31
- 32 הנתבעת (האחות _____) נשאלה על ההסכם, וגם בתשובתה מספר גרסאות. תחילה השיבה, 39.
- 33 כי לטעמה, הקנייה זו מתנה, ובהמשך השיבה כי המדובר בהקניית זכות לבן ממשיד.
- 34
- 35 "ש. ... מה לפי ההסכם מ-14 לאוגוסט 87 לפי דעתך הקנו ההורים ולמי, לפי הבנתך.
- 36 יש הסכם למול עיניך, את ראית אותו בטח כמה וכמה פעמים, בואי תגידי לי מה לפי
- 37 דעתך הקנו ההורים ולמי.
- 38

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 12052-01-17 פלונית ואח' נ' פלוני ואח'

תמ"ש 9573-06-16 פלוני ואח' נ' פלונית ואח'

תמ"ש 9233-11-17 פלונית נ' פלוני ואח'

- 1 ת. מקנים זה אהה ... המקנים הם _____ שזה הוריי ו... בהסבר זה להקנות, לתת
2 איזה שהוא משהוא שהם עשו ביחד, אבל זה בעצם אהה... איך שאני אגדיר את זה
3 אהה... זה אפילו מתנה. (...). אתה מגדיר את זה מכירה וקנייה, אני לא ... לא בהסבר
4 הזה.
5 (...)
6 ש. שאלתי אותך מה הקנו ההורים לפי ההסכם, לפי דעתך. מה הקנו ולמי?
7 ת. הקנו זכות בניה לבן ממשיך במשק איתם בנחלה שלהם."
8 (פרוטוקול 31.12.19, ע' 89, ש' 9-16, 23-24).
9
10 40. הנתבעת לא ידעה ליישב זאת, מול הכתוב במפורש בהסכם:
11
12 "ש. אז אני שואל אותך, עוד פעם אני אחזור על השאלה ואני מבקש נכון או לא נכון
13 בבקשה? האם נכון שלמול ההורים המקנים כמו שאמר זכויות וחובות, יש גם
14 מקבלים, רוכשים, קונים, מקבלים? שיש זכויות חובות שקוראים להם _____
15 _____.
16 ת. כתוב לך, אני לא צריכה לאשר לך את זה, אתה לא צריך לשמוע את זה ממני
17 (...). זה כתוב פה מה שאני קוראת זה מה שאתה קורא."
18 (פרוטוקול 31.12.19 ע' 91, ש' 9-16)
19
20 41. האחות _____ השיבה, שההורים התכוונו בהסכם לבן ממשיך (31.12.19, ע' 224, ש' 6-7), אך
21 לא ידעה כיצד ליישב אמירה זו עם תוכן ההסכם.
22 גם גרסת האחות _____ שהתובע קיבל הנחות באגודה כבן ממשיך (25.6.19, ע' 63, ש' 7),
23 והמשק לא נרכש על ידו (שם, ע' 64, ש' 4), לא בוססה, ואף השיבה שלא ראתה את כרטיס
24 התובעים באגודה. (שם, ע' 66, ש' 15-17).
25
26 42. גרסת האחות _____, שבהסכם התובע מופיע כבן ממשיך והתובעת כלל לא נזכרת בו
27 (25.6.19, ע' 75, ש' 24-25), עומדת בסתירה לכתוב בהסכם עצמו, ולא גובתה.
28 בה בעת אישרה, כי הם ידעו שהמשק עובר לשני התובעים ולא רק לתובע. ("ית. העברת המשק
29 מבחינתו ובחינת ההורים מי שעובר לגור זה _____ היא הייתה נספחת." (שם, ע' 75, 33-
30 35, ע' 76, ש' 1).
31
32
33

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 12052-01-17 פלונית ואח' נ' פלוני ואח'

תמ"ש 9573-06-16 פלוני ואח' נ' פלונית ואח'

תמ"ש 9233-11-17 פלונית נ' פלוני ואח'

- 1 התובע הצהיר, כי לא דובר על כך, אלא הוסכם על העברת הזכויות במשק בתמורה לחובות
2 ולהתחייבויות:
3
4 "8. בשום שלב לא היתה הצעה שאני אהיה בן ממשיך ומסיבה זו לא חתמנו על טופס
5 בקשה ולא ביצענו את הפרוצדורה של בן ממשיך. ... כלל לא התאימה לא למצב ולא
6 לנו ... לא דובר (!) על מצב בו הוריי ביקשו למנות בן שימשיך את המשק לאחר מותם
7 ולא דובר על מצב בו הוריי ביקשו להסדיר את "הירושה העתידית" שלהם בין כל
8 ילדיהם.
9 דובר על מצב של מכירת המשק בשל חובות כבדים של הוריי ז"ל כשהבחירה היתה
10 בין מכירה לצד שלישי ועזיבת המשק לבין מכירה לי ולאשתי באופן שאנו ניקח על
11 עצמנו את כל חובותיהם ונאפשר להם להמשיך ולהתגורר משך כל ימי חייהם במשק.
12 (...) בעת מכירת המשק הוריי היו בעלי הזכויות בו והמכירה לא הצריכה קבלת
13 הסכמתן של אחיותי – וממילא אחיותיי הן מי שדחפו אותנו לבצע את המהלך
14 ולרכוש את המשק.
15 השוני בין המכירה שנעשתה במקרה של הוריי לבין מכירות אחרות של משקים
16 אחרים שנמכרו במושב בשל חובות, היה העובדה שהאגודה באה לקראת הורי ז"ל
17 והסכימה שהמשק יימכר לי ולאשתי ולא לצד ג' זר, ובדרך זו הוריי יכולים היו
18 להמשיך ולהתגורר במשק, למרות שנמכר. עם זאת, ... איבדו הוריי את הזכויות
19 במשק, למעט הזכות שהסכמתי לתת והיא זכות מגורים לכל ימי חייהם."
20 (ס' 8 לתצהיר התגובה 31.10.18).
21
22 44. התובע נחקר על תצהירו, ארוכות, ברם גרסתו זו לא נסתרה (פרוטוקול 15.1.19, ע' 53-51).
23 כך גם העיד התובע אודות הסדרי החוב שערך מול נושים שונים, ואף הבהיר כי כעבור 32
24 שנים אין בידו קבלות ובכל מקרה רישומי תשלומי החובות והחשבונות נרשמים בכרטיסי
25 האגודה, וכך עד היום.
26
27 "ש. סע' 36 בתצהיר שלך אתה כותב שנפגשה הן ספור פגישות עם נושים ועשיתם
28 הסדרי חוב
29 ת. כן.
30 ש. עשיתם הסדרי חוב עם נושים, אני מניח שעשיתם בכתב
31 ת. עשיתם הסכמים וההסכם הזה נבע בתשלום וזה ירד מהאגודה, יש חשבון שם חייב
32 לי
33 ש. איזה אסמכתא יש לך

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 12052-01-17 פלונית ואח' נ' פלוני ואח'

תמ"ש 9573-06-16 פלוני ואח' נ' פלונית ואח'

תמ"ש 9233-11-17 פלונית נ' פלוני ואח'

- 1 ת. אנחנו מדברים על 32 שנה משנת 87, 88, 89, כאשר הארכיון באגודה כל 7 שנים
2 נגרס ולא משאירים חומר מעל 7 שנים חוץ ממפות או משהו היסטורי של הכפר, כך
3 שהתשלומים שולמו להסדרי הנושים."
4 (פרוטוקול 15.1.19, ע' 54, ש' 19-26)
- 5
6 "ת. כן. זה רשום באגודה זה היה לפני 32 שנה, הכל רשום שם. (...)
7 אני רוצה להגיד שכל ההוצאות וההכנסות נרשמות בכרטיס האגודה וגם נכון
8 להיום... ובבטח אחרי 32 שנה בטח שאין גם נכון להיום אנחנו זה נרשם באגודה
9 אנחנו לא מקבלים קבלה שם מופיע כל החיובים והזיכויים והחבר מבצע ואני רוצה
10 לציין גם נכון להיום אם תבקשי ממני קבלות על תשלומים לדוגמא מים, ארנונה,
11 מיסים אגרה ביוב אין לי קבלות פשוט שם נרשם כשורה נרשם בכרטיס ואם רוצים
12 לראות נגשים למזכירות ועד 7 שנים ואז מוציאים, כך גם נהגנו גם על הסכום של
13 45,000 ₪, גם נרשם ה-60 אלף ₪ שהופקדו גם לזה אין לי קבלה גם נרשמו 130,000
14 ₪ ולהן אין לי קבלה וסך שלמתי 335 אלף ₪."
15 (פרוטוקול 10.4.19, ע' 59, ש' 28-35, ע' 60 ש' 1-4)
- 16
17 45. התובעת נחקרה בעדותה גם על החתימה על ההסכם, תוכנו והשלכותיו, גרסתה לא נסתרה
18 בחקירה (שם, בע' 75-76). בחקירתה לא נסתר האמור בתצהירה, כי היא והתובע רכשו את
19 הזכויות במשק.
20
21 "ש. בתצהיר שלך את אומרת לאורכה ולרוחבו למעשה שאתם קניתם את המשק
22 כביכול היות וההורים היו בקשיים כלכליים והיה צריך להציל את המשק ולכן
23 התחייבתם לדאוג לכלכלתם נכון.
24 ת. נכון בהחלט."
25 (פרוטוקול 10.4.19, ע' 81 ש' 3-6).
- 26
27 46. אף לא הוכחה הטענה שהתובעים לא שילמו את החובות, נהפוך הוא, הובא כי נשאו בהם
28 ושילמו אותם. (פרוטוקול 10.4.19, ע' 62, ש' 14-4, וכן תצהירי התובעים והנספחים לעניין
29 זה).
30
31 47. הוגשו אישורי האגודה כי החיובים שולמו, וכי התובעים, אשר רשומים כבעלי המשק משנת
32 1988, הם שנושאים במלוא החיובים והתשלומים מני אז. (נספח כט לתצהיר התובעים,
33 אישורי יו"ר האגודה והמזכיר).
34

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 12052-01-17 פלונית ואח' נ' פלוני ואח'
תמ"ש 9573-06-16 פלוני ואח' נ' פלונית ואח'
תמ"ש 9233-11-17 פלונית נ' פלוני ואח'

- 1 נתתי דעתי על טענת האחיות שמונח זה נכתב בהיתר הבניה שהוצג לבניית הבית בו גרים
2 התובעים (מוצג נ/1). ברם המינוח איננו עומד בהלימה ליתר המסמכים שהוצגו, ובפרט כאשר
3 באותה עת התובעים כבר היו רשומים, בפועל, כבעלי הזכויות במשק. על כן אין בו כדי לבסס
4 טענה זו, והיא נדחית.
5
- 6 גרסת התובעים, והמסמכים שהציגו, קיבלו חיזוק בעדותו של מי שכיהן כיו"ר ההנהלה של
7 האגודה, בעת עריכת ההסכם (ואף שנים קודם לכן), שזכר את החוב הגבוה של ההורים
8 שהביאם עד למכירת המשק.
9 מר _____, שהיה יו"ר האגודה במושב _____, הגיש תצהיר מטעמו בו הצהיר שהעסקה הייתה
10 העברת הזכויות במשק לתובעים, ולא דובר על מינוי בן ממשיד.
11
- 12 "4. זכור לי ש _____ ז"ל נכנסו לחובות ושהאגודה דרשה שהמשק ימכר כפי שקרה
13 במקרים נוספים במשק. (לדוג' ...).
14 5. למזלם של _____ ז"ל, _____ נענו לבקשתם והסכימו לקנות את המשק
15 תמורת החובות, לקחו על עצמם את תשלום חובותיהם של _____ ז"ל לאגודה
16 ואף אפשרו להורים להמשיך ולהתגורר במשק ושילמו עליהם את כל התשלומים
17 משך שנים רבות.
18 6. להבנתי דובר בעסקת רכישה ובהעברת זכויות מלאה _____ הפכו להיות
19 חברים מן המניין באגודת כפר _____ ובעלים של המשק לכל דבר ועניין.
20 לא דובר בשום שלב בהליך של "בן ממשיד" שהינו הליך שונה לגמרי, אלא בהעברת
21 בעלות."
22 (תצהיר מר _____, 31.10.18, ס' 4-6).
- 23
- 24 50. מר _____ זומן לעדות, והאמור בתצהירו לא נסתר.
25 העד השיב שהוא גר במושב משנת 1952, נבחר להנהלה ובהמשך ליו"ר במשך הרבה שנים.
26 המושב היה אגודה חקלאית שיתופית. (פרוטוקול 15.1.19, ע' 27). וכך העיד על החוב הגבוה
27 שנצבר לחובת ההורים, עד כי היה צורך במכירת המשק לגורם אחר, והוא זה שהציע להם
28 לפנות לבן לראות אם יסכים לקחת על עצמו את החובות.
29 החוב היה גבוה, ובאותה תקופה המשק לא היה שווה הרבה. עוה"ד של האגודה ערך גם את
30 ההסכם בין ההורים לתובעים.
31
- 32 "ת. ... אני הייתי יושב ראש האגודה והכרתי את משק _____ והבנתי שהם יכולים רק
33 חייבים יותר והגיע הרגע יהיו חייבים יותר משווי המשק, דרך אגב המחירים של
34 המשקים לא היו גבוהים

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 12052-01-17 פלונית ואח' נ' פלוני ואח'

תמ"ש 9573-06-16 פלוני ואח' נ' פלונית ואח'

תמ"ש 9233-11-17 פלונית נ' פלוני ואח'

- 1 ש. היו משקים שנמכרו ע"י האגודה
2 ת. היו משקים בהסכמת החבר בדרך כלל והיה צריך לחתום ...
3 ש. היו משקים שנמכרו למישהו זר
4 ת. ... הבת שלי היה לה משק והיא מכרה את המשק והחזירה את החוב ...
5 ש. לגבי המשק משפחת __ נמכר מרצונם
6 ת. היה תהליך מסוים לא מכרו ככה סתם משקים ניסינו להחיות את המשקים
7 אנשים או שגייסו ממקורות חוץ כסף או החליטו למכור לבד ראו שלא מסוגלים
8 לקשיים של המשקים
9 ובמקרה הספציפי שאנחנו מדברים עלי על משק __ היו שני אנשים נחמדים אבל לא
10 הצליחו לעמוד במשבר שהיה והחוב עלה ועלה בקושי הצליחו לחיות ואז נדמה לי
11 שאני הצעתי שידברו עם הבן שלהם שעבר על הטרקטור שאולי הוא יקבל על עצמו
12 את המשק ומההכנסות מהמשק ויקנה את המשק לעצמו היה דו שיח בעניין הזה
13 משא ומתן והוא קיבל את זה (...)
14 הוא קיבל על עצמו לשלם את החובות תמורת קבלת המשק
15 ש. זכור כמה החוב
16 ת. אני לא מוכן לחזור על המספר כי אני לא זוכר. אני זוכר שהיה גבוה מאד
17 (...) אז היה הרבה כסף, הוא לא היה יכול לקנות בצרכנייה"
18 (פרוטוקול 15.1.19, ע' 28 ש' 31-34, ע' 29 ש' 1-21).
19
20 51. לאחר ההסכם עם ההורים, נחתם הסכם בין התובעים לאגודה (כשמה אז " _____ כפר
21 שיתופי אגודה חקלאית בע"מ"), במסגרתו התחייבו התובעים לפרוע את חובות ההורים
22 והמשק לאגודה. כך בין היתר:
23
24 "והואיל: וה"ה _____ הביעו את רצונם כי הזכויות והחובות במשק החקלאי
25 ס' _____ יועברו ל _____
26 והואיל והעברת הזכויות והחובות במשק _____, _____ חייבות לקבל את
27 אישור האגודה על פי תקנונה,
28 והואיל ועל המשק רובצים חובות ש _____ התחייבו לפרעו,
29 והואיל וחלק מחובות אלה הינם חובות _____ חייבים לאגודה,
30 והואיל ו _____ מתחייבים לפרוע חובות אלו,
31 לפיכך (...)"
32 (הסכם מיום 20.12.1987, נספח י לתצהיר התובעים)
- 33
34
35
36

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 12052-01-17 פלונית ואח' נ' פלוני ואח'
תמ"ש 9573-06-16 פלוני ואח' נ' פלונית ואח'
תמ"ש 9233-11-17 פלונית נ' פלוני ואח'

- 1 52. התובע נחקר גם על הסכם זה, ותצהירו לא נסתר.
2
3 י"ת מעיין בהסכם. אני רוצה להגיד ככה, ההסכם עם ההורים נחתם ב- 8/87, ההסכם
4 עם האגודה נחתם ב- 12/87.
5 ש. נכון ההסכם עם ההורים אם אתה לא משלם את התשלומים היתה לכם זכות
6 לבטל את ההסכם.
7 ת. לא נכון
8 ש. למה
9 ת. כי כתוב עם האגודה שהמשק חוזר ולאגודה לא להורים ההסכם נחתם."
10 (פרוטוקול 10.4.19, ע' 63 ש' 10-16).
11
12 53. לא נסתר כי חשבון ההורים באגודה נסגר, והפסיקו להיות חברי האגודה.
13
14 54. רישום הזכויות במשק ע"ש שני התובעים עוד בשנת 1988, סותר את טענת האחיות שמדובר
15 בעסקת 'בן ממשיך'. לא הוכח, כי ההורים מינו את התובעים כ'בן ממשיך', ומונח זה אינו
16 מופיע, לא בהסכם עליו חתמו ההורים עם התובעים, ולא באישורי הזכויות ורישומם.
17
18 55. בהסכם שהוצג בין ההורים לתובעים, לא נזכר מונח 'בן ממשיך' שהינו מינוי עתידי, אף לא
19 נכתבה העברת הזכויות לאחר פטירה. אלא נכתב והוסכם, על העברת זכויות מיידית במשק,
20 לתובעים, בכפוף להתחייבויות שם. כך גם בוצע בפועל ובסמוך לחתימה על ההסכם. (אישורי
21 רישום העברת הזכויות, לעיל).
22 הדבר גם אינו עולה מהרישומים באגודה (להלן), בניגוד לתשתית הראייתית שהובאה,
23 למסמכים שהוצגו ולעדויות. הטענה נדחית.
24
25 טענות לביטול ההסכם
26 56. מעבר לקושי הראייתי הברור, עת הועלו טענות מצד מי שאינו צד להסכם, עשרות שנים לאחר
27 שנחתם, ולאחר פטירת ההורים וכאשר לא ניתן להעידם, הרי שהטענות נסותרו גם לגופן
28 (מעבר לכך שחלקן סותרות טענות חלופיות), כמפורט להלן.
29
30 57. ההסכם נערך ע"י עו"ד ונחתם בפני עו"ד, לא בוטל לאורך עשרות שנים ובחיי ההורים,
31 והטענות לביטולו הועלו ע"י האחיות לאחר פטירתם, אף שאינן צד לו. ההורים לא עתרו
32 לביטול ההסכם בחייהם.
33

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 12052-01-17 פלונית ואח' נ' פלוני ואח'

תמ"ש 9573-06-16 פלוני ואח' נ' פלונית ואח'

תמ"ש 9233-11-17 פלונית נ' פלוני ואח'

- 1 טענה להסכם של "המשפחה" או "צאצאי" ההורים - לא הונחה תשתית ראייתית לגרסת
2 האחיות בסיכומים, לפיה ההסכם בין ההורים לתובעים (האח ורעייתו) וכן ההסכם עם
3 האגודה, היו למעשה הסדרים של "המשפחה" או של "צאצאי" ההורים. לא כך הדבר, ולא
4 ניתן להוסיף להסכם צדדים שלא היו צד לו ולא חתמו עליו.
5 לא ניתן כך לעתור כך בעל פה כנגד מסמכים בכתב, הגרסה עומדת בניגוד לתשתית הראייתית
6 שהובאה והעדויות, ומרישום הזכויות.
7
8 לא הובאו אסמכתאות לטענת האחיות, כי היו שני הסכמים, או שיש לראות זאת כאילו היו
9 שני הסכמים, האחד בין בני המשפחה והשני כלפי חוץ, ואין בעדויות האחיות כדי ליצור יש
10 מאין.
11
12 גם לא הוכח, כי האחיות השתתפו בפרעון החובות, נהפוך הוא, מהמסכת הראייתית שהובאה,
13 עולה כי התובעים הם שנשאו בחיובים ובחובות (ראה גם בהמשך).
14
15 גם טענה החלופית שהעלו האחיות, כי הזכויות במשק לא היו של ההורים, אלא "של
16 המשפחה" או של "הצאצאים", ולכן לא ניתן היה להעבירן במסגרת ההסכם בין ההורים
17 לתובעים, לא הוכחה, שכן הוכח כי הזכויות במשק היו של ההורים (לעיל).
18
19 גם לא הונחה תשתית ראייתית, לגרסת האחיות בסיכומים שהחובות של ההורים היו של
20 "המשפחה" או "כלל הצאצאים". אלא הוכח שהחובות וההתחייבויות היו של ההורים וחלו
21 עליהם, והם שהחליטו, להעביר את הזכויות במשק על חובותיו לאחר, ובמקרה דגן לתובעים,
22 למען ישאו בהם וכנגד התחייבויות נוספות שלקחו על עצמם (כלפי ההורים).
23
24 אשר לטענה ל'התחייבות למתנה', שלא הושלמה, גם אם נרשמה ע"ש התובעים, וההורים
25 זכאים לבטלה – גם היא לא נתמכה במסמכים שהוצגו. הוכח שהזכויות במשק נרשמו ע"ש
26 התובעים בפועל, גם במוסדות ובגופים המתאימים (לעיל), לא ניתן לטעון שמדובר
27 ב'התחייבות למתנה' שלא הושלמה.
28
29 כך גם ההורים לא פעלו לביטול ההסכם. גם אילו היה נקבע שמדובר בעסקת מתנה או
30 בהתחייבות למתן מתנה, הרי שנותן המתנה יכול לעתור בעניין זה ולא האחיות.
31 אולם ההורים עצמם, לא עתרו לביטול ההסכם לאורך כל השנים.
32
33

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 12052-01-17 פלונית ואח' נ' פלוני ואח'
תמ"ש 9573-06-16 פלוני ואח' נ' פלונית ואח'
תמ"ש 9233-11-17 פלונית נ' פלוני ואח'

62. מפגש עם עו"ד שנערך לפני שנים רבות, היה בעניין אחר (מבנה במשק), כעולה מעדות
הנתבעת, שאישרה שלא דובר על ביטול הסכם.
"ש. (...) האם נכון שאביך המנוח מעולם לא פנה לעורך דין שהוא על מנת לבטל את
ההסכם מ-14 לאוגוסט 87.
ת. מה שאני יודעת.
ש. והאם נכון שגם אמך המנוחה מעולם לא פנתה לעורך דין שהוא כדי לבטל את
ההסכם?
ת. לא שאני יודעת, אבל אני יודעת שהיא הייתה אצל עורך דין שעשה את ההסכם.
ש. את יודעת שהיא הייתה אצלו?
ת. כן.
ש. ... מתי?
ת. מתי? ... אההה אני חושבת שבסביבות 89 או משהו כזה, אבל היא הלכה כדי
להבין לגבי דירות שבנו במשקים אם הדבר הזה חוקי ו... היא ניסתה לראות את זה
למקורות של ההכנסה.
ש. אה אז היא לא הלכה. (...) אני שאלתי אותך אם היא הלכה כדי לבטל את ההסכם.
ת. אני יודעת שהיא הלכה. לא, לבטל לא. (...) לא אמרתי את המילה לבטל.
(...)
ש. ... האם נכון גם שאת לא נכחת, אני מדבר עד לפטירת אביך, בסדר? אחרון הורייך.
לא נוכחת בשום פגישה עם עורך דין שנעשתה בקשר לביטול ההסכם.
(...)
ת. לא.
ש. זאת אומרת לא נכחת, כן?
ת. לא."
(פרוטוקול 31.12.19, ע' 125 ש' 1-21, ע' 126 ש' 13-20).
63. אשר למפגש עם עו"ד של האם, הוכח כי האחיות הן שיזמו אותו. ברם לא נעשה דבר
בעקבותיו, לאחר שהובהר בו כי התובעים הם בעלי הזכויות במשק.
64. העדה הגב' עו"ד _____, חברתה של האחיות _____, העידה ש _____ פנתה אליה לפני
שנים, והיא הפנתה אותה לעו"ד אחר (____). (פרוטוקול 21.1.20, ע' 297, ש' 5-17). לא
נמצא כי עדותה היה בה להוסיף מעבר לכך. גם בעדות מר _____ (פרוטוקול 21.1.20) לא היה
כדי לחזק את גרסת האחיות, והעדה הגב' _____ העידה ששמעה הדברים מפי האחיות
_____ (21.1.20, ע' 308, ש' 1-3).

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 12052-01-17 פלוגית ואח' נ' פלוני ואח'
תמ"ש 9573-06-16 פלוני ואח' נ' פלוגית ואח'
תמ"ש 9233-11-17 פלוגית נ' פלוני ואח'

- 1 65. מר _____, שהיה יו"ר האגודה, העיד שהבהיר בפגישה עם עוה"ד, שהתובעים הם הבעלים של
2 המשק, לאחר שההורים מכרו להם אותו. (פרוטוקול 15.1.19, ע' 30).
3
- 4 66. אף האחות הנתבעת, שנשאלה כיצד בתביעה אחת עותרת לבטל את ההסכם, ובתביעה השנייה
5 עומדת על קיומו, השיבה שלא עותרת לביטול ההסכם, אלא שלא ציפתה לתביעת הפינוי.
6
7 "ת. אני לא רוצה לבטל.
8 ש. זה לא... לא נראה לך סתירה?
9 ת. אני לא מבטלת אותו. אני לא משנה משהוא אצלי, אין פה סתירה. יש פה בסך
10 הכל ... אני לא ציפיתי שהוא יבוא ויוציא אותי מהבית ויפנה אותי (...)."
11 (17.12.19, ע' 110, ש' 17-21).
12
- 13 67. לא הוכח, כי ההורים (שכעולה מהעדויות, היו אנשים דעתנים וילדיהם כיבדו אותם), רצו או
14 פעלו לביטול את ההסכם.
15
- 16 68. טענה חלופית, לביטול מתנה שנתנו ההורים - בעניינם של הצדדים כאן הוכח שהזכויות
17 במשק של ההורים הועברו לתובעים כנגד תמורה, ולא במתנה.
18 יצוין שגם אילו היה מוכח שהמשק הועבר במתנה, הרי שרק נותן המתנה יכול לעתור
19 לביטולה, ולא צד שלישי, וכאמור ההורים לא עתרו לביטול ההסכם.
20
- 21 אולם כאן, התובעים לקחו על עצמם התחייבויות כספיות רבות, שנכתבו במפורש ובאותו
22 סעיף בהסכם. משכך, ואף שנכתב ברישת ס' 3 "במתנה וללא תמורה" הרי שמיד ובצמוד לו
23 נכתב "בכפוף להתחייבויות הבאות של _____", ופורטו ההתחייבויות הכספיות שלוקחים על
24 עצמם התובעים כנגד העברת הזכויות במשק - חובות והתחייבויות ההורים והמשק, הותרת
25 מגורי ההורים בבית במשק כאשר כלכלתם וכל הוצאות אחזקת הבית על התובעים. (ס' 3א,
26 ב3, ג3, ד3 להסכם, לעיל).
27 לא ניתן לנתק את ראשיתו של הסעיף מהמשכו, והזכויות הועברו בכפוף להתחייבויות
28 כספיות של התובעים, ולא במתנה. הטענה נדחית.
29
- 30 69. טענה להתנהגות מחפירה של התובעים כלפי ההורים, לא הוכחה. מעבר לכך שנפקות הוכחת
31 התנהגות זו היא בעסקת מתנה, ולא בעסקה שנערכה כאן, הרי שגם לגופה לא הוכחה, ונסתרה
32 בתשתית הראייתית שהוצגה. כך בין היתר בתמונות שצורפו לתצהירי התובעים, בעדויות בני
33 משפחה נוספים (גב' _____, רעיית בן דוד שגרה במשק, מר _____, _____). כך גם לא נסתר
34 מימונם ע"י התובעים לאורך השנים.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 17-01-12052 פלוגית ואח' נ' פלוני ואח'
תמ"ש 16-06-9573 פלוני ואח' נ' פלוגית ואח'
תמ"ש 17-11-9233 פלוגית נ' פלוני ואח'

70. נדחית טענת האחיות (_____) , כי מאחר והן לא נדרשו לחתום שהן מוותרות על זכויותיהן במשק, בעת שחתמו כערבות להלוואה שלקח התובע, יש להן זכות לבעלות על המשק.
- 1
2
3
4
5 לשתי האחיות לא היתה כל זכות במשק, שהיה עליהן, לכאורה, לוותר עליה. משכך לא צריך היה להחתימן על מסמך כזה. הן חתמו כערבות, יחד עם ערבים נוספים (בני משפחת התובעת), לחוב ששני התובעים לקחו על עצמם.
- 6
7
8
9 עיון ב"כתב התחייבות וערבות להחזרת הלוואה" משנת 1987 (נספח יב לתצהיר התובעים), מעלה כי התובע הוא שהתחייב להשיב את ההלוואה, והוא שחתם כלוה, לא האחיות.
- 10
11 מספר ערבים ערבו להתחייבותו זו, לרבות שתי אחיות (ולא רק הן), אך הן אינן הלוות, ולא הן פרעו את ההלוואה או החובות.
- 12
13 אין בחתימה כערב, על הלוואה שלוקח אחר, משום הקניית זכות בנכס לערב.
- 14
71. לא הוכחה הטענה החלופית, ששתי האחיות (_____) לא היו חותמות כערבות להלוואה שלקחו התובעים, אם היו יודעות שלאחר פטירת ההורים לא יחולק המשק בין כל הילדים. גרסה זו של האחיות לא הוכחה, לא הובאה לה אסמכתא, ונותרה ללא ביסוס כגרסה שנולדה בדיעבד. כאמור אין בחתימה כערב להלוואה, הקניית זכות או אישור לירושה עתידית.
- 15
16
17
18
19
72. נדחית הטענה לבטל הסכם כהעברה פסולה לפי ס' 8 לחוק הירושה, תשכ"ה-1965 – שהרי אין מדובר בהעברת זכויות עתידיות במשק ורק לאחר פטירת הנותן, אלא העברת הזכויות במשק נערכה בפועל ובהווה, לאחר עריכת ההסכם בין ההורים לתובעים, במסגרתו לקחו על עצמם התובעים התחייבויות שונות. הוגשו אישורי העברת הזכויות עוד בשנת 1988, ובסמוך לאחר החתימה על ההסכם.
- 20
21
22
23
24
25
- לא הוכחה הטענה שהבעלות 'בפועל' נותרה בידי ההורים, נוכח כל שפורט לעיל, ונותרה כטענה בעלמא. אין בהמשך מגורי ההורים בבית, כדי לפגוע בבעלות התובעים על הזכויות במשק, כאשר הייתה זו אחת מהתחייבויות מטעמם, ונכתבה במסגרת ס' 3 להסכם, לאחריו ובהתאם הועברו הזכויות בפועל.
- 26
27
28
29
30
31
32
33

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 12052-01-17 פלונית ואח' נ' פלוני ואח'
תמ"ש 9573-06-16 פלוני ואח' נ' פלונית ואח'
תמ"ש 9233-11-17 פלונית נ' פלוני ואח'

- 1 זכויות בר רשות במשק אינן מהוות חלק מעזבון המתיישב, בהתאם להסכם המשבצת משולש
2 (תלת צדדי), והסכם שנעשה בעניינן איננו מהווה הסכם בדבר ירושתו של אדם.
3 אף נקבע בפסיקה, לעניין מושב ב _____ (בעניין אחר, של בן ממשיך), שהזכויות במשק
4 במושב הן מסוג 'בר רשות' שאינן ניתנות להורשה, בהתאם להסכם המשבצת. (עמ"ש (מרכז)
5 62373-11-15 י. י. ואח', (22.7.16).
6
7 74. טענה להסכם למראית עין שבטל – לא הוכחה. ההסכם דווח והוצג לרשויות, העברת הזכויות
8 במשק ע"ש התובעים בוצעה בפועל, והוכח כי התובעים שילמו את החובות והתחייבויות של
9 ההורים ושל המשק, כפי התחייבותם בהסכם. הוכח כי כרטיס ההורים באגודה נסגר וכן
10 חובותיהם (תצהירי התובעים, עדות מר _____).
11
12 75. גם טענת האחיות שההסכם אינו 'מוסרי', לא הוכחה. התובעים הוכיחו כי במסגרת ההסכם,
13 לקחו על עצמם חובות והתחייבויות ההורים והמשק, וכן התחייבו להמשיך ולכלכל את
14 ההורים ולאפשר את מגוריהם בבית במשק עד אריכות ימים, וכך עשו.
15
16 76. אף לא הוכחה טענת האחיות, שהחוב היה זניח לעומת שווי המשק. מההסכם שנחתם בין
17 התובעים לאגודה לתשלום החובות (נספח י לתצהיר התובעים), עולה כי התובעים התחייבו
18 לפרוע חוב קיים לאגודה (60,000 ₪ דאז, ס' 1)3 (לו), לשאת בחוב נוסף לאגודה (יתרת חוב,
19 ס' 4), ולפרוע חוב הלוואה שלקחו ההורים גם בכרטיס האגודה (ס' 7(א) לו), וכפי שווים של
20 החובות בשנת 1987. לצורך כך התחייבו התובעים לקחת הלוואה מהבנק (ס' 2)3 (להסכם).
21 התובע נשאל והעיד על כך (פרוטוקול 15.1.19, ע' 49, ש' 18-21), הדבר לא נסתר ותואם
22 המסמכים שהוצגו.
23
24 77. פרוטוקול ישיבת ועדת כספים באגודה לפרעון חובות, קודם לעריכת ההסכם של ההורים עם
25 התובעים, המחיש חלק מהחובות שנצברו שנה קודם לו. (משנת 1986, נספח ו לתצהיר
26 התובעים).
27 הוצג מכתב האגודה למנהל בו מאשרים שהתובעים הם חברי האגודה, המחזיקים במשק,
28 ועתידים לקבל הלוואה מהבנק. (מכתב מיום 5.4.1989, נספח יב סיפא לתצהיר התובעים).
29
30 78. תצהירי שני התובעים, שכן התובעת גם היא צד להסכם וגם היא לקחה על עצמה את מלוא
31 ההתחייבויות והחובות, אודות החובות הכבדים ופירעונם לאורך השנים, חוזקו בעדות יו"ר
32 האגודה, שהעיד באריכות על החובות הכבדים בהם שקעו ההורים בגין המשק עד כי היה
33 צורך במכירתו לצד שלישי, והוא שיעץ להם לבחון עם בנם האם יסכים לקחת את החובות
34 על עצמו (לעיל).

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 12052-01-17 פלונית ואח' נ' פלוני ואח'

תמ"ש 9573-06-16 פלוני ואח' נ' פלונית ואח'

תמ"ש 9233-11-17 פלונית נ' פלוני ואח'

- 1 זאת, מעבר להתחייבויות נוספות בהסכם שלקחו על עצמם התובעים בעניין ההורים, לספק
2 את מחייתם, לשלם את הוצאות אחזקת הבית, ולאפשר את מגוריהם במשק כל חייהם.
3 לא נסתר, כי התחייבויות אלה של התובעים, מולאו.
4
- 5 79. לא נסתרה גרסת התובע, שבמפגש לפני שחתם על ההסכם עם ההורים, לא נמצא פתרון חלופי
6 להצלת המשק וההורים, כי אחיות שידעו על החובות, לא הסכימו להשתתף בתשלום.
7 ("בסופו של יום אחיותיי לא חזרו בן מסירובן לשאת ולשלם ולו חלק מן החובות הכבדים
8 שרצו על המשק." ס' 21 לתצהיר התובע).
9
- 10 כך גם חלק מהאחיות, אף לא נחשפו למלוא הקשיים הכלכליים של ההורים ולהיקף החובות,
11 כפי שהשיבה האחות ____ ("ת. התגייסתי לצבא ב-1985, ...) ולמרות שהקשיים היו להם
12 כבר אז, עשו הכל ודאגו שאנחנו לפחות האחיות הקטנות ____ ואני לא נדע זאת, לא נדע
13 דבר." (פרוטוקול 31.12.19, ע' 204, ש' 11-14)).
14
- 15 80. לא הוכחה טענת 'טעות' שנפלה בחתימת ההורים על ההסכם, מעבר לכך שסותרת טענות
16 אחרות. ההורים ידעו קרוא וכתוב, לא נטען אחרת, ההסכם נערך בפני עו"ד, לא נסתר כי
17 נערך בעקבות הסכמות בינם לבין התובעים.
18
- 19 81. לא נסתר כי הופנו לעוה"ד שערך את ההסכם ע"י חברים באגודה, נוכח התמחותו. ("ש. אין
20 הגעתם לעו"ד _____. ת. שאלתי מספר חברים לאגודה והפנו אותי _____ לאחר
21 ואמרו לי שהוא מתמחה בחוקי דיני עבודה שיתופיות ושהוא יודע לעשות הסכם מסודר כמו
22 שצריך." עדות התובע, פרוטוקול 15.1.19, ש' 14-18)).
23
- 24 לא נמצא כי עריכת ההסכם בפני עו"ד זה, ממעטת מתוקפו או פוגעת בנפקותו, לא הוכחה
25 טעות אף לא הטעיה.
26
- 27 82. האחות ____ אישרה, כי הסיעה את ההורים לחתום על ההסכם.
28
- 29 "ש. את יודעת בזמן אמת על חתימת ההסכם ב-14.8.87? ת. בוודאי אני יודעת אני
30 הסעתי את ההורים שלי לחתום על ההסכם."
31 (פרוטוקול 25.6.19, ע' 77, ש' 21-22)).
32
33
34

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 12052-01-17 פלונית ואח' נ' פלוני ואח'
תמ"ש 9573-06-16 פלוני ואח' נ' פלונית ואח'
תמ"ש 9233-11-17 פלונית נ' פלוני ואח'

1 כמו כן אישרה שעוה"ד הקריא והסביר להורים את ההסכם :

2
3 י"ש. האם נכון שבזמן החתימה את נכת במשרדו של עו"ד _____ פיזית?

4 ת. כן.

5 ש. האם נכון שעו"ד _____ הקריא והסביר להורים את ההסכם?

6 ת. לא זוכרת. להורים? כן. "

7 (שם, ע' 78, ש' 5-2).

8
9 .83 האחות _____ אישרה, כי ההורים הם שהחליטו בענין ההסכם (שם, ע' 78, ש' 21-19).

10 במהלך השנים לא נתנו לה לראות את ההסכם, והאם שמרה על ההסכם צמוד אליה. ("זה

11 משהוא שאמא שלי שמרה וצמוד אליה, היה חשוב לה שלא ילך לאיבוד, לכן היא לא נתנה

12 לאף אחד. " שם, ע' 78, ש' 25-22). וכן אישרה שידעה על חובות לאגודה (שם, ע' 78, ש' 32),

13 גם אם לא ראתה את הכרטיס האגודה (שם, ע' 80, ש' 8-4).

14
15 .84 האחות _____ השיבה שהאחות (____) הסיעה את ההורים לעו"ד לחתימה על ההסכם.

16 (19.6.25, ע' 66, ש' 14-12). האם בחרה לא להראות להן את ההסכם, היה לה אותו כל השנים,

17 וגם אמרה להן זאת.

18
19 י"ש. האם נכון שעותק ההסכם היה כל השנים בידי הורייד?

20 ת. אחרי הרבה שנים מסתבר שהיה אצלך אמא שלי, אבל היא הסתירה, שמרה קרוב

21 אליה היא הרגישה שזו תעודת ביטוח שלה, אמרה שמרתי את זה אצלי. זה היה בענין

22 אישי שלה שבחרה לעשות את זה ככה, אני לא יכולה להסביר את העניין.

23 ש. גרו באותו בית ההורים?

24 ת. כן.

25 ש. את אומרת שאמא הסתירה את ההסכם מהבנות, האם את ביקשת לראות את

26 ההסכם?

27 ת. כן. לקראת הסוף שלה כן. "

28 (19.6.25, ע' 66, ש' 32-25).

29
30 .85 גם מגרסת האחיות, שלאם היה חשוב לכתוב שהבנות הצעירות יכולות להמשיך לגור עימן

31 בבית לתקופה מוגדרת (להלן), עולה שהאם ידעה מה בהסכם. (הנתבעת (____), 19.12.31,

32 ע' 115, ש' 22-12).

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 12052-01-17 פלונית ואח' נ' פלוני ואח'
תמ"ש 9573-06-16 פלוני ואח' נ' פלונית ואח'
תמ"ש 9233-11-17 פלונית נ' פלוני ואח'

- 1 2 בה בעת הגרסה הנוספת החלופית של האחיות, שאף שבהסכם צוינו ספציפית שמות 2
2 האחיות הצעירות (שיוכלו לגור בבית ההורים לתקופה מוגדרת), למעשה כוונת ההורים
3 הייתה למגורי אחיות – לא הוכחה ונדחית.
4
- 5 86. האחות _____ טענה שהסעיף שמאפשר לשתי האחיות הצעירות לגור בבית ההורים, הוא
6 "מחזק את זה שהבנות יכולות להישאר בבית" (שם, ע' 76, ש' 23-25). כך גם השיבה כי סעיף
7 זה היה חשוב לאם. (שם, ש' 30-32). לטעמה, הסעיף מתייחס לכל הבנות ולא רק לשתיים.
8
- 9 "ש. למה לא כתוב פה את כבר נשואה למה לא כתוב פה שיש זכות ל____, ל____?
10 ת. מובן מאליי שזכות לכולם. ולנו זכות. אני אומרת לך שוב."
11 (שם, ע' 79, ש' 11-12).
12
- 13 האחות _____ גרה בעבר בבית עם ההורים במשך מספר שנים, אולם יצאה ממגוריה שם זה
14 מכבר, וגם כאשר רצתה לחזור ולגור שם ביקשה את רשותו של התובע, וציינה כי סירב. אין
15 בכך כדי להוסיף על שכתוב בהסכם.
16 גם בעדות הגב' _____, גם היא קרובת משפחה שגרה במושב שנים רבות, שהעידה כי האם
17 דאגה לבנות והייתה קרובה אליהן, או לחלקן (פרוטוקול 28.7.20, ע' 297, ש' 14-17, ע' 298,
18 ש' 1-5), הרי שאין בדאגה זו, כדי לשנות מההסכם שנכתב ויושם.
19
- 20 לא הוכח שההסכם נוסח באופן 'עילגי' לעניין זה, כטענתן, ולא הובאה אסמכתא לכך שבציון
21 2 אחיות בשמותיהן, כוונתם - האחרת - של הצדדים הייתה למעשה לציון 4 שמות, והדבר
22 אינו תואם את הכתוב בהסכם.
23
- 24 88. חלק מהאחיות טענו שלא ידעו על ההסכם, וחלקן על החובות. יצויין כי גרסה זו סותרת את
25 טענתן, החלופית, שהיו שותפות להסכם, כחלק מהסכם "עם הצאצאים".
26
- 27 89. האחות _____ השיבה, כי בשנת 1987 גרה בשכירות מחוץ למשק, בהמשך חזרה לגור בבית
28 ההורים לאחר לידת בתה, וכעבור מספר שנים עברה לגור עם משפחתה במשק אחר סמוך
29 להורים. (25.6.19, ע' 71, ש' 12-25). חזרה לגור בבית ההורים, לתקופה, בשל מצוקה כלכלית,
30 וגרה בו בחדר אחד בלבד (שם, ע' 73, ש' 26-31, 35, ע' 74, ש' 1).
31 האחות (_____) אף אישרה, כי היא פנתה לתובע, אחיה, וביקשה את רשותו לגור במשק
32 שוב, והוא סירב.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 12052-01-17 פלונית ואח' נ' פלוני ואח'

תמ"ש 9573-06-16 פלוני ואח' נ' פלונית ואח'

תמ"ש 9233-11-17 פלונית נ' פלוני ואח'

- 1 קרי, אישרה שהיה צורך באישורו לכך שתגור עם משפחתה במשק, שהרי פנתה אליו לבקש
2 זאת. בהמשך שבה וציינה את התנגדותו של התובע, על כן נמנעה גם מלהציב קרוואן למגוריה
3 במשק.
4 "ש. כשפניתם את רשותו של _____ לבוא לגור שם הוא סרב?
5 ת. כל הזמן הוא סרב. לא ביקשנו ממנו אלא מההורים, ולאורך כל השנים תמיד
6 היתה מלחמת עולם והתנגדות שמא נפלוש למשק.
7 (...)
8 ש. _____ התנגד לכך שתניחו קרוואן במשק?
9 ת. נכון.
10 ש. ולא הנחתם?
11 ת. לא.
12 ש. וגם _____ התנגד שתשפצו את הבית?
13 ת. נכון.
14 ש. ולא שיפצתם?
15 ת. נכון, "...
16 (19.6.25, ע' 72, ש' 4-6, 15-22).
17
18 90. הנתבעת נשאלה על ההסכם, לאור שתי הגרסאות שהוצגו על ידה, והשיבה שההסכם הוסתר
19 ממנה. (פרוטוקול 9.7.19, ע' 69 ש' 7-11). היא אישרה שידעה על ההסכם וביקשה מאימה
20 לראות אותו, אלא שאימה סירבה לכך.
21
22 "ש. (...) אני שואל מדוע לא ביקשת מאמך או אביך לראות את ההסכם שלהם עם
23 _____?
24 ת. האמת שביקשתי מאמא כמה פעמים לראות את ההסכם היא ביקשה לא להוציא
25 אותו מהסיבות שלה לדעתי משהו בהתנהלות אם אבא שלי באופי שלו, היא לא
26 הראתה לי."
27 (19.7.9, ע' 70 ש' 18-21).
28
29 האחות _____ השיבה, שנחשפה להסכם ולפרטיו רק בסמוך לפטירת ההורים ("אני ידעתי שיש
30 ממש הסכם ופרטים רק לסמוך לפטירת ההורים שלי", שם, ע' 226, ש' 15-16).
31 בהמשך השיבה, שכן ידעה על ההסכם קודם. ("ת. לא, מה פתאום. ידענו על ההסכם, לא ידענו
32 מה יש בו, היא החביאה אותו כאילו אני לא יודע מה היא החביאה." שם, 229, ש' 20-23).
33 אימה בחרה שלא להראות להם את ההסכם הרבה שנים ואח"כ הראתה להם. (שם, ע' 230).
34

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 12052-01-17 פלונית ואח' נ' פלוני ואח'

תמ"ש 9573-06-16 פלוני ואח' נ' פלונית ואח'

תמ"ש 9233-11-17 פלונית נ' פלוני ואח'

- 1 האחות ____ נחקרה על תצהירה, והשיבה שלא ידעה היקף החובות, ידעה על חוב בכרטסת
2 ההורים באגודה. ההורים לא התייעצו עימם לגבי החובות והפתרון שבחרו. (25.6.19, ע' 63,
3 ש' 30-31, ע' 65, ש' 6-8), ולא שיתפו אותם בחובות לאגודה. ("אנחנו לא שיתפו אותנו, אבא
4 שלי מול האגודה." שם, ע' 67, ש' 7-9). אימה סירבה להראות לה את ההסכם. (לעיל, 25.6.19,
5 ע' 66, ש' 25-32). וכך:
6
7 "ת. אני לא ידעתי שהם חייבים חובות רבים, לא היה בידיעתי במקומות רבים, אני
8 ידעתי שהיה איזה חוב בכרטסת של ההורים באגודה."
9 (25.6.19, ע' 60, ש' 21-22).
10
11 מר _____, שהיה נשוי בעבר לאחות (____), העיד שהשתתף במפגשים משפחתיים אך לא
12 ידע על ההסכם, מידרו אותו.
13
14 "ת. מפגשים משפחתיים, כן. כן. היינו כל פעם איזה פעם בחודש מגיעים לשבת
15 והאחיות גם היו מגיעות. היינו אוכלים, (...).
16 ש. אתה היית מודע, אתה שמעת, אתה נכחת במפגשים שדיברו על העברת המשק,
17 או משהו כזה ל____?
18 ת. על העברת המשק? לא. וגם כשניסיתי אבל לברר יותר פרטים אז היו ממדרים
19 אותי, הבנות. ההורים. לא, לא את פרטי הפרטים. אני לא ידעתי. ולא ידעתי גם
20 שקיים איזה מסמך עד עכשיו, עד שהסכסוך הזה התחיל, המשפט הזה התחיל."
21 (פרוטוקול 28.7.20, ע' 311, ש' 16-17, 25, ע' 312, ש' 1-4).
22
23 91. אם כן, חלקן השיבו שכן ידעו על ההסכם, בין אם בעת עריכתו ובין אם בדיעבד, חלקן שלא
24 ידעו עליו. אין בסירוב האם, או בחוסר רצונם של ההורים, לשתף את האחיות (שלא היו
25 בעלות זכויות במשק), בהסכמות או בחלקן, כדי למעט מההסכם שנחתם עם התובע.
26
27 92. הרחבת חזית אסורה – האחיות הוסיפו עילות בסיכומים, שזכרון לא בא בכתב התביעה. כך
28 טענת נאמנות משתמעת בסיכומים וכך זכות 'שאילה'. אלא שבעל דין אינו רשאי לחרוג מגדר
29 המחלוקת כפי שהוצבה בכתב הטענות, ולהוסיף עילות חדשות בסיכומים.
30
31 93. עם זאת, ועל מנת שלא להותיר כך הטענה, יובהר כי גם לגופן ולאחר שמיעת ההוכחות, נדחית
32 הטענה שההסכם שנחתם בשנת 1987 בין התובעים להורים אינו רק בין הצדדים לו, אלא
33 מעין 'הסכם נאמנות משתמעת' בין ההורים לבין חמשת ילדיהם.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 12052-01-17 פלוגית ואח' נ' פלוני ואח'

תמ"ש 9573-06-16 פלוני ואח' נ' פלוגית ואח'

תמ"ש 9233-11-17 פלוגית נ' פלוני ואח'

- 1 המדובר בהנחה, שאיננה מתבססת על האמור בהסכם, ולא על התנהלות הצדדים להסכם,
2 בעת החתימה ובשנים שלאחר מכן בעת חייהם של ההורים, ונעדרת בסיס בתשתית
3 הראייתית.
4
- 5 הוצג הסכם שנחתם בין ההורים לשני התובעים, והינו מפורש וברור. לא נחתם עם ילדים
6 אחרים, אלא עם התובעת, רעיית התובע, שהיא צד להסכם. אין עניינו נאמנות כי אם הקניית
7 זכויות במשק כמופיע בו.
8 אף מניסוח ההסכם לגופו (לעיל) לא עולה הנחת 'נאמנות' כנטען, כי אם העברת זכויות כנגד
9 תשלום כספים בדרך של פרעון חובות והתחייבויות ומימון מחיית ההורים ומגוריהם.
10
- 11 94. לטענות 'שאילה' ו'זכות החזקה בנאמנות' לפי חוק השכירות והשאילה, תשל"א-1971, לא
12 הובא כל ביסוס.
13 המשק לא הועבר לתובעים בשכירות בשאילה או בהשאלה, הטענה אינה תואמת את שנכתב
14 בהסכם ואת ישומו בפועל. משכך לא היה על מי מהצדדים להסכם להודיע על סיום 'תקופת
15 השאילה'. המשק לא ניתן 'בנאמנות בלבד' לתובעים לצורך תשלום חובות לאגודה. גרסאות
16 אלה אינן תואמות את ההסכם הכתוב שהוצג ולא עומדת בהלימה לו, את התנהגות הצדדים
17 לו לאורך השנים, את התשתית הראייתית שהובאה, ונדחות.
18
- 19 95. כמפורט האחיות העלו טענות רבות ושונוות לביטול ההסכם, חלקן אף סותרות. אלא
20 שמהתשתית הראייתית שהובאה, אין בסיס לביטולו, אף לא להצהיר שכוונת ההסכם שנערך
21 בין התובעים להורים, שונה מהיישום בפועל, או להצהיר שלאחיות יש זכויות במשק.
22
- 23 96. טענה להפרת הסכם - האחיות העלו טענות להפרת הסכם. אלא שחלקן עומד בסתירה
24 לעילות ביטול ההסכם, חלקן התיישן, ואף הובא שהיו ידועות להורים בזמן אמת, שלא פעלו
25 לביטול ההסכם, כדלקמן.
26
- 27 97. הטענה שהתובעים בנו את ביתם במשק, לאחר חלוף המועד שבהסכם (ס' 6 להסכם), לא
28 הוכחה ע"י התובעים, שהבהירו כי נאלצו להשתמש בכספי ההלוואה שלקחו על עצמם
29 לצורך החזר חובות ההורים, ועל כן התעכבה הבנייה. (ס' 45, פיסקה שנייה, לתצהיר התובע).
30 בה בעת הוכח שההורים ידעו זאת, שהרי גרו במשק, והבית נבנה בסמוך לבית בו הם גרים.
31 אילו היו רוצים, היו עותרים לביטול ההסכם.
32 משלא עשו כן ההורים, שהם שהיו צד להסכם עם התובעים, ויתרו על זכותם לכך עוד בחייהם,
33 ולפני שנים רבות.
34

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 12052-01-17 פלוגית ואח' נ' פלוני ואח'
תמ"ש 9573-06-16 פלוני ואח' נ' פלוגית ואח'
תמ"ש 9233-11-17 פלוגית נ' פלוני ואח'

- 1 אשר לטענה שמכסת הביצים נמכרה, ונסגר הלול, הוכח כי חלק מפעולות אלה, נעשו עוד לפני
2 העברת הזכויות לתובעים. כך למשל, עוד בשנת 1984, חתם האב והתחייב על ויתור על מכסת
3 הביצים. ("1. נא לבצע הפעולות להלן, בחודש אפריל 1984 (...) יש לבצע בחשבון _____, ...
4 לזכותו בסך ... עבור ויתורו המוחלט והסופי של מכסת יצור ביצים הרשומה בשמו בסך ....".
5 מכתב האגודה להנהלת החשבונות, נספח ה לתצהיר התובע).
6
7 סגירת הלול נעשתה ככל הנראה לאחר החתימה על ההסכם, בשנת 1988, בארס תוך שהאב
8 ידע זאת ואף סייע. (עדות האחות _____ : " ... אולי כבר הוא סגר את הלול (...) ש. אבא שלך?
9 (...) ת. ... קשה לי להגיד שהוא סגר. הוא נאלץ לסגור." (31.12.19, ע' 211, ש' 24-26, ע' 212,
10 ש' 1-7).
11
12 האחות _____ אישרה שההורים ידעו על כך (25.6.19, ע' 69, ש' 4-6) אולם לא פנו לעו"ד,
13 וכשהתייעצו היה זה בשל עניין אחר. (שם).
14
15 הנתבעת אישרה שההורים ידעו בזמן אמת.
16 "ת. ידענו, ... (...) ש. ידעתם מה הם התחייבו, זאת אומרת אם את יודעת לומר שזה
17 היו הפרות, אז ידעתם מה הם התחייבו כל הזמן. ידעתם על ההסכם. ת. כן, אבל לא
18 נגיד כמו שהיום דברים נחשפים אליי וניירת ועניינים וכל מיני. ש. איזה ניירת? ת.
19 ש... הכל, גם דברים שהיו בעקבות תביעת פינוי להוציא אותי... (31.12.19, ע' 165, ש'
20 19-21, ע' 166, ש' 1-5).
21
22 אם כן, גם כאן עולה שהדברים נעשו בידיעת ההורים ובחיייהם. שהרי המשיכו לגור במשק,
23 ויכולים היו, אילו רצו, לפנות לתובעים בעניין זה. ההורים לא עשו כן והם וויתרו על זכות
24 לביטול.
25
26 לא הוכחה טענה שהתובעים הפרו את ההסכם, בכך שמכרו, כעבור שנים, זכות למגרש
27 בהרחבה. (ס' 21 לתצהיר האחות _____ שטענה שהובטח לה, מול עדות האחות _____
28 שהובטח לכולם (31.12.19 ע' 118 ש' 1-26, ע' 119, ש' 1), ועדות האחות _____ שלא הובטח
29 ל _____ אלא למי שגר במושב (שם, בע' 252)).
30
31 לא נסתרה עדות התובע, שמימשו זכות שעדיין לא הייתה קיימת בעת החתימה על ההסכם
32 אלא כעבור שנים, ורשאים היו לעשות כן כחלק מזכותם במשק. (פרוטוקול 10.4.19, ע' 66 ש'
33 18-26). הדבר לא פגע בזכותם של ההורים להמשיך ולגור בבית במשק כל חייהם, והם לא
34 פעלו נגד כך.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 12052-01-17 פלונית ואח' נ' פלוני ואח'

תמ"ש 9573-06-16 פלוני ואח' נ' פלונית ואח'

תמ"ש 9233-11-17 פלונית נ' פלוני ואח'

102. בכתב התביעה טענו האחיות לביטול הסכם גם מעילות נוספות, שנזנחו בסיכומים, ככפייה ועושק, והן נדחות.
103. מר ____ (בן דוד מצד האב) סיפר בתצהירו כיצד נהג התובע בכבוד בהוריו וטיפול בהם. בנוסף סיפר, כי הוא עצמו ניסה לסייע לאחים להידבר, שכן ידע שהמשק בבעלות התובעים כבר 30 שנה (ס' 12 לתצהירו). האחים הסכימו לפגישה משותפת אך לא הגיעו להסכמות. (ס' 13-16 לתצהירו).
- בפגישה, האחיות (____) אמרה באוזניו כי: "בסוף השיחה אמרה ____ שזה "לא פייר" שההורים לא השאירו להם כלום ובגלל זה אם ____ לא ישלם להן הם יגררו אותו לבית המשפט, יגרמו לו המון הוצאות וימשכו את זה שנים.", והאחות ____ אמרה: "...ו.____ ענתה ל____ שהוא עשה טעות שנתן לה להיכנס לגור עם ההורים ושהוא ישלם על זה". (ס' 14-15 לתצהירו).
- מר ____ נחקר על תצהירו ועל הפגישה ותיאר אותה (15.1.19, ע' 40 ש' 9-17), וכן העיד שכולם ידעו לאורך כל השנים שהמשק של התובעים.
- "ת. ... למעשה המשק הזה לפני 30 שנה לפני שההורים הלכו לעולמם, המשק החקלאי רשום על שם ____ כולם ידעו לפני 30 שנה המשק הזה שייך ל____..." (ע' 41, ש' 15-17).
104. גם מעצם פניית האחיות לתובעים במשך השנים, שיתירו להן או למי מהן, לגור במשק, עולה שידעו כי הם בעלי הזכויות במשק.
- כך למשל, האחיות ____ ציינה בתצהירה בס' 19 שהיא ביקשה להעמיד קרוואן במשק והתובע סירב. האחיות ____ אישרה זאת ("בוודאי." שם, ע' 216, ש' 6).
105. מכל שפורט לעיל הוכח, כי בהתאם להסכם שבין ההורים לתובעים, הועברו הזכויות במשק ע"ש התובעים, כנגד התחייבויותיהם שפורטו, לרבות תשלום החובות של ההורים והמשק, לממן כלכלת ההורים והוצאות אחזקת הבית, והבטחת מגוריהם בו.
106. טענה כי המשק הינו חלק מעזבון ההורים - עזבונו של אדם, הינו כלל הזכויות והחובות שהניח אחריו. לא ניתן לכלול בעזבון, נכס שאיננו בבעלות המוריש, או לטעון לזכות מכוחו. (מעבר לכך שגם מתעלמת מזכויות התובעת במשק, בהתאם להסכם).

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 17-01-12052 פלונית ואח' נ' פלוני ואח'

תמ"ש 16-06-9573 פלוני ואח' נ' פלונית ואח'

תמ"ש 17-11-9233 פלונית נ' פלוני ואח'

1 משהוכח, כי בעלי הזכויות במשק הם התובעים, בהתאם להסכם שנחתם בין ההורים
2 לתובעים לפני עשרות שנים, וכאשר זכויות התובעים במשק נרשמו זה מכבר על שמם מכח
3 ההסכם, וכך גם נהגו בפועל הצדדים להסכם לעניין הזכויות במשק, במשך עשרות שנים ועד
4 לפטירת ההורים - לא ניתן לקבל את הטענה שהמשק מהווה חלק מעיזבון ההורים, והטענה
5 נדחית.
6 משכך וכפועל יוצא, גם נדחית הטענה לתשלום פיצוי (מכח ס' 114 לחוק הירושה, תשכ"ה-
7 1965), שכן כאמור המשק איננו מהווה חלק מהעזבון.

8

9 107. מכל שפורט לעיל, תביעת האחיות נדחית.

10

11

12 תביעה לסילוק יד הנתבעים ותשלום דמי שימוש ראויים והוצאות

13

14 108. חוק המקרקעין, תשכ"ט-1969 ("חוק המקרקעין") קובע את זכותו של בעל המקרקעין ומי
15 שזכאי להחזיק בהם, לעתור לפינוי מי שאיננו זכאי לכך.

16

17 109. סעיף 16 לחוק המקרקעין קובע:

18 "בעל מקרקעין ומי שזכאי להחזיק בהם זכאי לדרוש מסירת המקרקעין ממי

19 שמחזיק בהם שלא כדין".

20

21 נקבע בפסיקה כי מכח ס' 16 לחוק המקרקעין הזכות הינה גם לבר הרשות, לרבות הזכות
22 לתבוע סילוק יד. (ע"א 3836/93 ברמלי נ' ברמלי, פ"ד נ(3) 868 (1996)).

23

24 110. כמפורט בהרחבה בפרק הקודם, התובעים הם בעלי הזכויות במשק.

25 (לתביעה זו צורף אישור המינהל (כשמו דאז): "הננו מאשרים כי הזכויות בנכס הנדון רשומות

26 אצלנו... על שם: א. _____ ב. _____... "נספח א לתביעה, 1.7.2009. לאישורים

27 נוספים, ראה בפרק הקודם).

28

29 111. משכך, ומשגילו דעתם בעלי הזכויות במשק, תחילה בעל פה ובהמשך בכתב (מכתב התראה,

30 נספח ב לתביעה), ובוודאי בכתב התביעה, כי הסתיימה ההרשאה שנתנו לנתבעים לגור בבית

31 במשק, רשאים לעתור לפינוי.

32

33

34

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 12052-01-17 פלוגית ואח' נ' פלוגי ואח'

תמ"ש 9573-06-16 פלוגי ואח' נ' פלוגית ואח'

תמ"ש 9233-11-17 פלוגית נ' פלוגי ואח'

- 1 טענת הנתבעת, במסגרת תביעת האחיות, לזכות במשק, נדחתה בפרק הקודם. 112.
- 2
- 3 משכך יש לבחון את טענותיה לחליפין של הנתבעת – הפעם כשהיא מסתמכת על ההסכם בין 113.
- 4 התובעים להורים, אותו עתרה לבטל בתביעה הנוספת.
- 5
- 6 טענת הנתבעת לזכות מגורים במשק, מכח ס' 7 להסכם בין ההורים לתובעים - 114.
- 7 סעיף 7 להסכם קובע, שזכות ההורים להמשיך לגור בבית במשק, כוללת את זכות שתי 115.
- 8 בנותיהם הצעירות לגור בו, עד שיינשאו או יעזבו:
- 9 "7. זכותם של המקנים לגור בבית המגורים כוללת את זכותן של הבנות, _____
- 10 ו _____ לגור בבית המגורים עד לנשואיהן או עזיבתן את בית המגורים."
- 11
- 12 השם ' _____ ' מכוון לנתבעת ' _____ ', כפי שאישרה בעדותה. ("ת. שמי המקורי _____ ... 115.
- 13 קראו לי _____ בהיגוי של אמא..." פרוטוקול 9.7.19, ע' 68 ש' 5-7; "ש. ואמך הייתה קוראת
- 14 לך _____ בגלל שהיא לא ידעה להגות את השם _____ . ת. כנראה." פרוטוקול 31.12.19, ע' 116.
- 15 75, ש' 4-5).
- 16
- 17 לטענת הנתבעת, לא עזבה את הבית אלא נסעה לטיול ארוך, ולא נישאה. לכן זכותה לגור 116.
- 18 בבית בו גרו ההורים, עם בן זוגה (הנתבע) ובתם.
- 19
- 20 לטענת התובעים, הנתבעת עזבה את הבית לחו"ל (ארה"ב) לשנים רבות. חזרה לגור בו רק 117.
- 21 בהרשאתם ובהסכמתם. כמו כן, היא נשואה לנתבע או ידועה בציבור לו, גם הוא גר שם ללא
- 22 רשותם.
- 23
- 24 בעת שהנתבעת מסתמכת על ההסכם בין ההורים לתובעים, כטענת הגנה מול תביעה זו לפינוי, 118.
- 25 הרי שבתביעה הנוספת, בה היא התובעת ביחד עם האחיות, ביקשה את ביטולו של ההסכם.
- 26 עניין זה עומד גם הוא כנגד גרסתה.
- 27
- 28 הוראת הסעיף מאפשרת לבנות להמשיך ולגור בבית, עד שיעזבו את מגוריהן בו, או עד 119.
- 29 שיינשאו.
- 30
- 31 מלשון הסעיף עולה כי זכות 2 הבנות הצעירות למגורים בבית, הינה מכח זכות ההורים 120.
- 32 למגורים בו ("זכותם של המקנים לגור בבית המגורים כוללת את זכותן של הבנות").
- 33

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 12052-01-17 פלונית ואח' נ' פלוני ואח'
תמ"ש 9573-06-16 פלוני ואח' נ' פלונית ואח'
תמ"ש 9233-11-17 פלונית נ' פלוני ואח'

- 1 האם הנתבעת עזבה בעבר את מגוריה בבית? - התובעים הוכיחו את טענתם, שהנתבעת כבר
2 עזבה בעבר את הבית וגרה מספר שנים בחו"ל (ארה"ב), בשנות התשעים של המאה הקודמת.
3 הופרכה טענת הנתבעת שגרה בבית ההורים ברציפות "משחר ילדותה ועד היום" כגרסתה.
4
5 121. הנתבעת אישרה שחזרה מארה"ב לאחר תקופה ("כשאני חזרתי מארה"ב...", פרוטוקול
6 31.12.19 ע' 97, שי 16-17).
7
8 122. האחות _____ אישרה שהאחות _____ חזרה לישראל בסוף שנות ה-90 (שם, 250, שי 6-7), וגם
9 האחות _____ אישרה, שהנתבעת עזבה לחו"ל למשך מספר שנים.
10
11 "ש. כפי שידוע לך האם נכון ש _____ יצאה מן הארץ משנת סביבות 90 וחזרה סוף
12 שנות ה-90?
13 ת. כן."
14 25.6.19, ע' 75, שי 5-6).
15
16 123. הגב' _____, הנשואה לבן דוד (מר _____) וגרה במושב, הכירה את הנתבעת כשהיא הגיעה
17 לארה"ב לחיות ולעבוד שם. על כך חזרה גם בעדותה:
18
19 "ש. היא אמרה לך לכמה זמן היא באה
20 ת. בלי הגבלה
21 ש. אמרה לך שהיא החליטה להעביר את החיים בארה"ב
22 ת. היא החליטה להעביר את החיים שלה לארה"ב לחפש עבודה"
23 (הגב' _____, 15.1.19 ע' 35 שי 19-22).
24
25 גם כשהנתבעת חזרה לישראל כעבור מספר שנים, לא חזרה לבית ההורים במושב, אלא גרה
26 בת"א, וחזרה למשק בקיץ 2012, לאחר שהאם חלתה:
27
28 "9. לאחר שהות ארוכה של מספר שנים בארצות הברית, בסוף שנת 1995- בתחילת
29 שנת 1996, _____ שבה לישראל.
30 14. _____ מצויים בקשר זוגי כבר למעלה מ- 15 שנים, הם מתגוררים יחד יחדיו
31 ואף יש להם ילדה משותפת ...
32 15. בקיץ של שנת 2012, וכחצי שנה לערך לפני פטירתה של _____ ז"ל, _____ יחד עם
33 בן זוגה _____ עבור להתגורר בבית ההורים במושב _____, והם מתגוררים שם
34 ברציפות עד היום."
35 (ס' 9-15 לתצהירה).
36

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 12052-01-17 פלונית ואח' נ' פלוני ואח'

תמ"ש 9573-06-16 פלוני ואח' נ' פלונית ואח'

תמ"ש 9233-11-17 פלונית נ' פלוני ואח'

- 1 העדה השיבה, שגרה בבית סמוך, ויודעת שהנתבעת חזרה לגור בבית במשק, רק לאחר שהאם
2 ז"ל חלתה.
3
4 "ת... בגלל אני כל כך קרוב לבית של המשפחה, אני יודעת אם הם גרים בבית לידי
5 אבל הם לא גרו, לא ישנו שם לא היו שם, רק עד מתי ____ התחילה להיות חולה
6 ש. יש לך קשר עם ____ היום
7 ת. היה לי קשר עד לפני הם איימו עלי בשביל לא לבוא להעיד."
8 (הגב' ____, 15.1.19 ע' 37 ש' 6-3).
9
10 125. מר _____, חבר של התובע שגר במושב שנים רבות, הצהיר כי האם ז"ל הייתה מספרת
11 לו על חייה של הנתבעת בארה"ב, ואף נסעה לבקר אותה שם. חזרה לגור בבית במשק רק
12 בשנת 2012, לאחר שהאם חלתה. (ס' 10 לתצהירו).
13
14 "7. (...) במהלך התקופה הארוכה ש____ התגוררה בארה"ב, הגב' ____ ז"ל נסעה
15 לבקר אותה בארה"ב ביחד עם בת נוספת. (...)
16 9. רק מספר חודשים לפני פטירתם של הגב' ____ ז"ל, בשנת 2012, ולאחר שנים רבות
17 שלא ראיתה, ראיתי את _____, היא הגיעה למשק על מנת להתגורר בבית ההורים
18 יחד עם בן זוגה, ____". (ס' 7-9 לתצהירו).
19
20 מר _____ נחקר על תצהירו (15.1.19, ע' 46), ודבריו לא נסתרו.
21
22 126. משכך הוכח, כי הנתבעת עזבה בעבר את הבית, למשך מספר שנים. לא ניתן לראות בתקופה
23 ארוכה זו של מספר מספר שנים, בגדר 'טיולי', שאין בו כדי להפסיק רצף המגורים.
24 חזרתה לגור בבית, בהרשאת התובעים (להלן בהמשך), אין בה כדי להביאה בגדר התנאי בס'
25 7 להסכם, המאפשר המשך מגורים בו.
26
27 127. טענת התובעים שזוגיות הנתבעים עונה על תנאי הסעיף בהסכם – לטענתם הנתבעת נישאה
28 לנתבע, או שיחסייהם כידועים בציבור שכמוהם כנשואים, ולכן, ובהתאם לכוונת ההורים
29 בהסכם לתקופה בה יגורו עימם הבנות שלא נישאו, עליהם לעזוב.
30
31 128. לא הוכחש, ולא נסתר, כי לנתבעת בן זוג, הוא הנתבע בתביעת הפינוי, עימו היא מקיימת חיי
32 זוגיות ומשק בית, ולהם בת משותפת.
33
34 129. הנתבעת השיבה שמכירה את בן הזוג משנת 2002 (31.12.19, ע' 169, ש' 23-26), או 2001 (שם),
35 בע' 175, ש' 11).
36

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 17-01-12052 פלונית ואח' נ' פלוני ואח'

תמ"ש 16-06-9573 פלוני ואח' נ' פלונית ואח'

תמ"ש 17-11-9233 פלונית נ' פלוני ואח'

130. הנתבעת העידה כי הנתבע הוא בן זוגה, אינם נשואים, הם מקיימים זוגיות וחיים כמשפחה עם הבת המשותפת:

1
2
3
4 "ש. אבל מה הוא אישך, בן זוגך? איך את מציגה

5 ת. אני מציגה אותו כבן הזוג שלי. גם הבת שלי יודעת שהוא אבא שלה והוא לא בעלי.
6 (...)

7 ש. ש... את ו _____ מקיימים זוגיות כמשפחה?

8 ת. טוב. אני ו _____ אהה ... מקיימים זוגיות אהה... כמשפחה בשבילך? מה זה אצלך
9 משפחה (...)

10 לא, זוגיות רגילה כמו שהכרתי אותו. (...)

11 ש. האם נכון שאת גרה עם החבר שלך לחיים _____ עם ביתכם בת 4
12 ברחוב _____

13 ת. בבית המערבי של הוריי (...), כן, נכון.

14 ש. האם נכון שאתם חיים כמשפחה לכל דבר?

15 ת. כן, הוא אבא של הילדה שלי והוא הבן זוג שלי. (...)
16 (פרוטוקול 31.12.19, ע' 79, ש' 19-20, ע' 171, ש' 22-3).

17
18 הנתבעת השיבה, כי בן הזוג מפרנס אותם וכן חיה מחסכוניתה (ע' 182, ש' 12-17).

19
20 131. האחות _____ השיבה שהנתבעים הם זוג 10-15 שנים ("ת. משהו בין 10-15 שנים", 25.6.19, ע' 70, ש' 18). האחות _____ אישרה שהנתבעים בזוגיות כ-14 שנים בערך (שם, ע' 75, ש' 14).

21
22 האחות _____ אישרה שהנתבעים במערכת יחסים זוגית משנת 2000 (31.12.19, ע' 251, ש' 1-
23 2).
24

25 132. אם כן הוכח, כי הנתבעת גרה בבית בזוגיות עם הנתבע ולהם בת משותפת.
26

27 133. לא ניתן לקבל את פרשנות הנתבעת, כי חייה המשותפים עם בן זוגה בבית בו מגדלים את
28 הבת, אינם עומדת בתנאי הסעיף בהסכם.

29 טענת התובעים, כי ההורים התכוונו בהסכם לסייע לבנותיהם הצעירות, רק כל עוד לבדן
30 וגרות עימן בבית, קיבלה חיזוק גם בתשובת האחות _____, שהאם התכוונה לכך שהבנות
31 הצעירות יגורו עימם כל עוד סמוכות על שולחנם (של ההורים).
32
33
34

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 17-01-12052 פלונית ואח' נ' פלוני ואח'

תמ"ש 16-06-9573 פלוני ואח' נ' פלונית ואח'

תמ"ש 17-11-9233 פלונית נ' פלוני ואח'

- 1 "ש. את אומרת שאמא שלך התעקשה לחזק את הסעיף לפני חתימת ההסכם?
2 ת. לא ראיתי אותו. אמא שלי אמרה שזה חשוב לה מאוד, כל עוד שהבנות לא נשואות
3 וסמוכות לשולחן. לא ראינו אמא שלי סיפרה לנו על זה."
4 .(25.6.19, ע' 76 ש' 32-30).
- 5
6 134. ס' 25(א) לחוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973, קובע כי "חוזה יפורש לפי אומד דעתם של
7 הצדדים, כפי שהוא משתמע מתוך החוזה ומנסיבות העניין".
8
9 נקבע בפסיקה, כי פירוש אומד דעתם של הצדדים להסכם וכוונתם, יקבע גם לפי תכלית
10 ההתקשרות וכוונת הצדדים, ותוך בחינת הנסיבות. (ע"א 4628/93 מ"י נ' אפרופים שיכון
11 ויזום (1991) בע"מ, מט (2) 265 (1995)).
12
- 13 135. כמפורט בהרחבה בפרק הקודם, בין התובעים להורים נערך הסכם להעברת הזכויות במשק
14 לתובעים, על כל אשר בו, ובכפוף להתחייבויות שלקחו על עצמם התובעים. הוסכם שזכות
15 ההורים להמשיך ולגור בבית, כוללת את האפשרות של שתי האחיות הצעירות להמשיך ולגור
16 בו, כל עוד לא עזבו את הבית או נישאו.
17
- 18 הוכח, כי בהקשר נסיבות אלה, וכעולה מהתשתית הראייתית שהוצגה, כוונת הצדדים
19 להסכם, ובפרט של ההורים, הייתה לדאוג לשתי הבנות הצעירות, מכח זכותם של ההורים
20 למגורים בבית.
21
- 22 136. זכותם של הנתבעים לקיים חיי זוגיות ומשפחה בדרך בה הם בוחרים לקיימם. ברם, משהוכח
23 שהם חיים בבית חיי זוגיות משפחה והורות לבת משותפת, לא נמצא כי בנסיבות כאן, יש
24 בהעדר טקס הנישואים כדי לאפשר המשך מגורים (ואף 'מגורי עדי') בנכס בו הזכויות
25 לתובעים. פרשנות אחרת מביאה לכלל אבסורד, ולא זו הייתה התקשרות הצדדים להסכם.
26
- 27 137. משכך, לאחר פטירתם של ההורים ז"ל, וכאשר הנתבעת מנהלת חיי זוגיות ומשפחה, בבית בו
28 גרו ההורים במשק, לאחר פטירת ההורים, פרשנות נאותה של תנאי ס' 7 להסכם, הינה כי
29 זכות התובעים לעתור לפינוי מגוריה בו.
30
31
32

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 17-01-12052 פלונית ואח' נ' פלוני ואח'

תמ"ש 16-06-9573 פלוני ואח' נ' פלונית ואח'

תמ"ש 17-11-9233 פלונית נ' פלוני ואח'

- 1 מגורי הנתבע בבית - הנתבע אינו טוען לזכות עצמאית למגורים בבית במשק, אלא השיב שגר
2 מכח הרשאת הנתבעת וכבן זוגה (ס' 28 לכתב ההגנה), אמר לתובעים שיקבל כל החלטה
3 שתתקבל בנוגע לנתבעת.
4 בתצהירו כתב שאינו תובע דבר, ואינו ביריבות מול התובעים. ברם הכחיש שהבטיח לכאורה
5 לעזוב את הבית, עבר לגור שם לבקשת הנתבעת וכדי לסייע, כפוף להחלטתה. (ס' 38-40
6 לתצהירו). אם כן, אף הנתבע לא טען לעילה עצמאית למגורים, ועליו לפנות מגוריו. זאת,
7 בכפוף לבחינת טענת רשות שניתנה בשנת 2012.
8
9 טענת רשות למגורים משנת 2012 - בהעדר זכות מוקנית למגורי הנתבעת בבית מכח ההסכם,
10 כי שנקבע לעיל, יש לבחון האם רשות שניתנה להם לגור בבית, בשנת 2012, היא לתקופה בלתי
11 מוגבלת, שיש בה כדי לאפשר הישארותם במשק.
12
13 לטענת התובעים, אפשרו לנתבעת לחזור לגור בבית עם בן הזוג, בחודש 7/2012, לתקופה
14 קצרה וקצובה, עד סיום בניית הדירה שנרכשה בהוד השרון. (ס' 79-80 לתצהיר התובע).
15 בהמשך (לאחר פטירת האם ז"ל) הסכים להאריך את התקופה עד קבלת המפתח לדירה,
16 ולאחר פטירת האב ז"ל עד סיום תיקון הליקויים בה, כנגד הבטחת הנתבע שיפנו את הבית.
17 (ס' 88-90 לתצהיר התובע).
18
19 אשר לדירה הנוספת שרכש בן הזוג, השיבה הנתבעת, כי נמכרה (31.12.19), ע' 179, ש' 1-12,
20 ע' 180 ש' 9-25).
21 הנתבעת הכחישה כי הם ביקשו רשות כדי לגור בבית, וטענה שהיא כבר גרה שם.
22
23 הוכח כי הנתבעת חזרה לגור בבית, בהרשאת התובעים. כך למשל, תצהיר מר _____ (בן דוד),
24 על כי הנתבעת אמרה באוזניו, שהתובע נתן לה לגור בבית. ("...ו. _____ ענתה ל _____ שהוא
25 עשה טעות שנתן לה להיכנס לגור עם ההורים ושהוא ישלם על זה"). (ס' 14 לתצהירו).
26 מר _____ נחקר על תצהירו, ולא נסתר לעניין זה. (15.1.19, ע' 40).
27
28 הנתבע הצהיר שכאשר התובע שאל מתי בכוונתם לעזוב את הבית, לאחר פטירת האב, השיב
29 לו שישאל את הנתבעת.
30 "40. באותן פגישות עם _____, בסמוך לאחר פטירתו של האב _____, הוא התעניין מתי
31 בכוונתנו לעזוב את הבית המערבי. הבהרתי ל _____ כי בכל מקרה אני אדבר עם
32 _____, אעביר את תוכן השיחה וכי נדרשת החלטה של _____".
33 (ס' 40 לתצהיר הנתבע).
34

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 12052-01-17 פלונית ואח' נ' פלוני ואח'
תמ"ש 9573-06-16 פלוני ואח' נ' פלונית ואח'
תמ"ש 9233-11-17 פלונית נ' פלוני ואח'

- 1 הנתבע העיד שעבר לגור עם הנתבעת במשק, בקיץ 2012. ("הצטרפתי ל____ ביולי או יוני,
2 אני לא זוכר. קיץ. ש. יולי 2012, ת. יכול להיות או יוני." (ע' 266, ש' 10-15). העדיף שלא
3 להתערב בענייני המשפחה, הייתה לו תקשורת עם התובע וכיבד אותו. (שם, ע' 267).
4
5 144. לא זוכר פרטים על שיפוץ נטען לפני שנכנס לגור בבית (שם, ע' 270), שילם על מזגנים, לא צירף
6 קבלה (ע' 70, ש' 20-26, ע' 71, ש' 1-9), היה שיפוץ בבית, ועל שיפוץ ביחידת הדיור הנתבעים
7 שילמו. (31.12.19, ע' 272, ש' 22-26). לא שמר קבלות ולא מבקש החזר (ע' 283, ש' 20-22).
8
9 שוחח עם התובע והראה לו ניירות, ליקויים בדירה שרכש. (שם, ע' 277, ש' 7-18). התובע רצה
10 שיעזבו את הבית, והנתבע הסביר לו את המצב:
11
12 " ... ואני נמצא פה בין הפטיש לסדן ואני לא יכול מצד אחד להחליט, מצד שני אני
13 כיבדתי אותו ושהוא היה מתקשר אני הייתי מגיע אליו, נתתי לו את הכבוד המגיע
14 אליו ובסופו של דבר כאשר אנחנו ישבנו, אני מבחינתי נתתי לו את התמונת מצב.
15 (...) הוא רצה שאנחנו נתפנה במייד, (...) הסברתי לו קודם כל מבחינת מקום לגור
16 אז אין לנו, כי כרגע יש מצב של השיפוץ של הדירה, אבל בכל מקרה כל מה שקשור
17 בנחלה זה לא החלטה שלי."
18 (31.12.19, ע' 277, ש' 24-25, ע' 278, ש' 5-8).
19
20 145. לדבריו, לאחר פטירת האם, התובע ביקש שישלמו חשמל, וכך מחודש 2/2013.
21
22 "ת. אני ממשיך לשלם את אותם ההוצאות כפי שהיה, כפי שסוכם. סוכם שאני אשלם
23 את חשבון החשמל וזה מה שסוכם...."
24 (שם, ע' 279, ש' 1-2)
25
26 לאחר פטירת האב לא דיברו על תשלומים שנה (ע' 279, ש' 24-26). הציע לנתבעת שישלמו
27 הוצאות שוטפות, אך הייתה להם בעיה בשינוי השם בחשבון. (ע' 80, ש' 2-9).
28
29 146. מתצהיר ועדות הנתבע עולה, כי אינו רואה עצמו כבעל עניין בסכסוך, גר במשק נוכח הזוגיות
30 עם הנתבעת, ויקיים את שייקבע לעניין זה.
31
32
33

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 12052-01-17 פלונית ואח' נ' פלוני ואח'

תמ"ש 9573-06-16 פלוני ואח' נ' פלונית ואח'

תמ"ש 9233-11-17 פלונית נ' פלוני ואח'

- 1 משנקבע, כי לנתבעת אין זכות בבית, ואין זכות למגורים בבית, ולאחר שההרשאה שהתובעים
2 נתנו בעבר לנתבעים לגור בבית הסתיימה, כהודעתם, עליהם לפנותו.
3
4 אין בהרשאה משום הקניית זכות בבית, או זכות בלתי הדירה למגורים בו, וכזו לא הוכחה.
5 רשות זו הינה בגדר היתר של רצון טוב מאת בעל הזכות, רשאי לבטלה בכל עת, כשמגלה דעתו
6 שאינו רוצה להמשיך בה.
7
8 משכך בתום תקופת ההרשאה, וכאשר אף שבעלי הזכויות במשק הודיעו לנתבעים על סיום
9 הרשות לגור בבית, ובוודאי כך ממועד הגשת התביעה לפינוי, וכאשר הנתבעים ממשיכים לגור
10 בבית במשק ללא רשות בעלי הזכויות בו, ללא חוזה שכירות ובניגוד לרצונם, רשאים התובעים
11 בעלי הזכויות לעתור לפינויים, ותביעה זו מתקבלת.
12
13 בה בעת, משהוכח שניתנה בעבר רשות לנתבעים לגור בבית, לתקופה קצובה, נדחית טענת
14 התובעים כנגד תקופת המגורים של הנתבעים עד למועד הגשת תביעת הפינוי או בסמוך לה.
15 (מכתב דרישת פינוי, נספח ב לתביעה).
16 לכך השלכה לעניין העתירה לחיוב כספי נטען לדמי שימוש ראויים, מכח מגוריהם בבית, להלן
17 בהמשך.
18
19 טענת הנתבעת להשקעה כספית בבית – יצויין כי טענה זו לא הובאה במסגרת תביעה או
20 עתירה מטעם הנתבעת, אלא כטענת קיזוז במסגרת כתב ההגנה מטעם הנתבעים בתביעה זו
21 (ס' 40 לו), ללא אסמכתאות, וכאשר בחלקה נטענת כתמורה כספית עבור טיפול בהורים
22 ובפרט באם ז"ל.
23 במסגרת התצהיר (ס' 42) טענה הנתבעת כי ביצעה הגדלת החשמל, זאת גם השיבה בעדותה
24 (31.12.19, ע' 117 ש' 9-14), ובהמשך השיבה כי גם האם השתתפה ושילמה. (שם, בע' 193, ש'
25 (12-16)
26
27 אם כן, הנתבעת לא הגישה קבלות, על מנת לבסס את טענת הקיזוז מטעמים. כאשר נשאלה
28 על כך, השיבה שלא הביאה קבלות אך יש לה הרבה, היא זו שסייעה להורים.
29
30 "ת. אתה רוצה קבלות נביא לך קבלות, יש לי קבלה... (...). נביא לך קבלות.
31 ש. ... אני רק שואל למה לא צורף לתצהיר.
32 ת. כי אני לא מאמינה בזה.
33 ש. קבלה אחת.
34 ת. מה שתרצה אתה יכול לקבל. (...)

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 17-01-12052 פלונית ואח' נ' פלוני ואח'

תמ"ש 16-06-9573 פלוני ואח' נ' פלונית ואח'

תמ"ש 17-11-9233 פלונית נ' פלוני ואח'

- 1 ש. (...) אני אראה לך תכף ההפך שאת חיית כל השנים ... את והוא חייתם על חשבון
2 ההורים (...). תראי לי קבלה אחת שאת קנית משהו ממך
3 ת. יקירי, בוא נעצור.
4 ש. קבלה אחת.
5 (...) קנית משהו לאמא?
6 ת. בוא נעצור ברגע זה, בוא נעצור ברגע זה."
7 (פרוטוקול 31.12.19, ע' 136, ש' 16-26, ע' 144, ש' 11-16)
8
9 152. לטענת התובעים, השיפוץ היה לרווחת הנתבעים עצמם (מקלחת), ובמימון וסיוע ההורים.
10 כאשר נשאלה על כך התובעת, השיבה שההורים חסכו את כספי המל"ל, ומאחר והם שילמו
11 את הוצאותיהם, היה להם כסף לכך.
12
13 "ש. בסעיף 40 לתצהיר שלך את מספרת פתאום ש _____ באה לגור בבית אז ממנו
14 מכיסם ההורים ממנו מכיסם את השיפוץ בבית לצורך המגורים של _____ מאיפה
15 היה להם כסף לממן את השיפוצים
16 ת. ההורים ממנו מכיסם ללא ידיעתם ובי' אנחנו מדברים אחרי 20 שנה אחרי שלקחו
17 את המשק אז ההורים הצליחו לחסוך כספים אם מביטוח לאומי או ממה שהייתה
18 מקבלת. לא היה להם שום הוצאות.
19 (פרוטוקול 10.4.19, ע' 81 ש' 7-12).
20
21 153. על כן ובנסיבות כאן, לא נמצא להתנות את הפינוי, בתשלום פיצוי בגין השקעות נטענות, מבלי
22 ראיות או הליך מתאים, בגין השקעה שטרם הוכחה. אין מונע הגשת הליך כדין. (ע"א 3836/93
23 ברמלי, שם).
24
25 154. **לסיכום עתירה זו**, מתקבלת התובענה לסילוק יד הנתבעים.
26 בנסיבות העניין נמצא שלא להורות על פינוי מיידי, כי אם בתוך 90 יום, על מנת לאפשר
27 לנתבעים שהות להתארגן לכך.
28
29 155. **עתירה לתשלום דמי שימוש ראויים** -
30 נוכח הקביעות עד כה, כי התובעים בעלי הזכויות במשק (לרבות בבית), וזכאים לסעד פינוי
31 הנתבעים מהבית, הרי שעל הנתבעים לשאת בתשלום דמי שימוש ראוי בגין מגוריהם.
32 אולם יש לבחון עבור איזו תקופה עליהם לשאת בתשלום, ומה גובה התשלום הראוי.
33

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 17-01-12052 פלונית ואח' נ' פלוני ואח'
תמ"ש 16-06-9573 פלוני ואח' נ' פלונית ואח'
תמ"ש 17-11-9233 פלונית נ' פלוני ואח'

- 1 התובעים עתרו בתביעה לסך 396,666 ₪, עבור שכ"ד מיום 2.2.2013 - 22.5.2016, (לפי חישוב
2 שכ"ד ראוי בסך 10,000 ₪ לחודש, וכן יש לחלק את החלק היחסי לנתבעים).
3 בסיכומים, עתרו לתשלום דמי שכירות עבור מלוא תקופת מגוריהם, כאשר לאחר פטירת
4 ההורים עליהם לשלם שכ"ד מלא, ברם לא ציינו מהו הסכום אשר נתבע למועד פסק הדין.
5
6 שני הנתבעים אישרו כי גרים בבית. כאמור הנתבעת טענה לזכות בנכס (וכן לזכות מגורים
7 ולהרשאה ועוד, כמפורט שם), והנתבע טען למגוריו מכח הרשאתה של הנתבעת.
8 שני הנתבעים לא הכחישו כי אינם משלמים או שילמו שכר דירה עבור מגוריהם.
9
10 משנקבע (בפרק הקודם), כי התובעים הם בעלי הזכויות במשק וכי לנתבעים אין זכות במשק,
11 לרבות לא מכח הרשאה זמנית שנשתיימה, הרי שבהעדר הגנה כנגד העתירה לדמי שימוש
12 ראויים עבור מגוריהם בבית, ייפסק תשלום.
13
14 עם זאת, מאחר שנקבע (לעיל) כי התובעים הרשו תחילה לנתבעים לגור בבית, לתקופה
15 קצובה, שהוארכה מעת לעת, ולא הוכח כי באותה תקופה ביקשו תשלום מהנתבעים כנגד
16 מגוריהם בבית - לא ייפסקו דמי שימוש ראויים למלוא התקופה שנתבעה, לרבות בתקופת
17 חיי ההורים עת גרו עימם בבית, שכן יכולים היו לעתור לכך כבר אז וכאשר חידשו הרשאתם
18 מעת לעת.
19
20 על כן דמי שימוש ראויים ייפסקו לטובת התובעים, ממועד הגשת התביעה לכך (ביום
21 5.6.2016), שכן במסגרת התביעה, התובעים גילו דעתם בבירור ובכתב שעל הנתבעים לשלם
22 להם עבור מגוריהם בנכס, משנשתיימה הרשאת החינם לכך, והתבקשו לפנותו.
23
24 הצדדים חלוקים גם על שווי דמי השימוש הראויים.
25 לטענת התובעים, שווי דמי שכירות ראויים לנכס דומה במושב (הבית בו גרו גם ההורים בעבר,
26 ובמועד הגשת התביעה גרו רק הנתבעים) בסך 10,000 ₪ לחודש. ואילו לטענת הנתבעת, שווי
27 שימוש ראוי, הינו בסך של 1,500 ₪ לחודש. (19.12.31 ע' 194, ש' 20-18).
28
29 משכך לצורך חישוב תשלום דמי שימוש ראוי, לא ניתן להסתמך על אומדן מי מהצדדים, נוכח
30 הפער הרב בהערכותיהם (10,000 ₪ - למול 1,500 ₪ לחודש), ולעניין זה מתקבלת טענת
31 הנתבעים בסיכומים, כי יש למנות מומחה מטעם בית המשפט לשום זאת.
32
33

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 12052-01-17 פלונית ואח' נ' פלוני ואח'
תמ"ש 9573-06-16 פלוני ואח' נ' פלונית ואח'
תמ"ש 9233-11-17 פלונית נ' פלוני ואח'

163. **לסיכום עתירה זו**, הנתבעים חבים בתשלום דמי שימוש ראוי לתובעים, מיום הגשת התביעה
2 5.6.2016, ועד לפינוי בפועל.
3
164. לצורך חישוב סכום דמי השימוש, ממונה בזאת מומחה מטעם בית המשפט, שמאי מקרקעין,
4 לשום שווי דמי שימוש ראוי בבית במשק בו גרים הנתבעים, מיום הגשת התביעה.
5 חוות דעת המומחה תוגש בתוך 30 יום מקבלת המינוי, ולאחר שיערוך ביקור בנכס בנוכחות
6 הצדדים לתביעה זו, אלא אם מי מהם יוותר על נוכחותו.
7 הצדדים ישאו בשכ"ט המומחה בחלקים שווים.
8 ניתנה לצדדים אפשרות להסכים על זהות המומחה בתוך 10 ימים.
9 בהעדר הסכמה או הגשה, ייקבע ע"י בית המשפט.
10
11
165. **עתירה לתשלום חשבונות והוצאות אחזקת הבית** - התובעים עתרו לחייב את הנתבעים
12 בתשלום הוצאות אחזקת הבית בו גרים ללא רשות, הם משלמים עבורם, בתביעה הוערך
13 הסכום: 46,669 ₪ לתקופה 7.7.12 – 22.5.16, בסיכומים לא עתרו לסכום כספי מוגדר, אלא
14 הפנו את בית המשפט לכרטסת האגודה, נספח לתצהירים.
15 הנתבעים מנגד טענו, כי חלק מהתשלומים לא נתבקשו לשלם, חלק מהתשלומים משלמים
16 בפועל כך למשל חשבון החשמל מאז שהתובע ביקש לשלמו, וחשבונות נוספים שרצו לשלם
17 לאחר פטירת ההורים, לא הצליחו לשנות את השם בחשבונות.
18
19
166. לטענת הנתבע בתצהירו, מעבר לחשבון חשמל, התובע לא ביקש כל תשלום.
20
21 "16. זמן קצר לאחר כניסתי ליחידה של _____ בבית המערבי כדי להתגורר עם
22 _____, פנה אלי _____ וביקש שנשלם את חשבון החשמל, כדי להקל עליו מהבחינה
23 הכלכלית. מעבר לחשבון החשמל לא נתבקשנו על ידי _____ לשאת בהוצאות נוספות.
24 (...)
25 (ס' 16 לתצהירו).
26
27
- 28 בעדותו השיב, שלא שילמו תשלומי הוצאות אחזקת הבית, למעט תשלום עבור חשבון
29 החשמל, בהתאם לבקשת התובע. (31.12.19, ע' 269, ש' 14-25, ע' 270, ש' 12). בהמשך הציע
30 לשלם את החשבונות ונענה בסירוב, לאחר שהוגשה התביעה דגן הציע לנתבעת לעשות כן, אך
31 לא הצליחה לשנות את השם בחשבונות. (שם, ע' 280 ש' 9-1).
32
167. אם כן, לא הוכחש כי הנתבעים אינם משלמים מרבית חשבונות הוצאות אחזקת הבית בו
33 גרים. מכאן שהתובעים נושאים בהוצאות אחזקת הבית, בו גרים הנתבעים עם בתם.
34
35

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 12052-01-17 פלונית ואח' נ' פלוני ואח'
תמ"ש 9573-06-16 פלוני ואח' נ' פלונית ואח'
תמ"ש 9233-11-17 פלונית נ' פלוני ואח'

- 1 לא נמצא כי על התובעים לשאת בהוצאות אלה עבורם, ברי כי על הנתבעים לשאת בתשלום
2 הוצאות אחזקת הבית שצורכים.
3
- 4 בהסכם בין התובעים להורים, הסכימו התובעים לשאת בכלכלת ההורים, וכן בהוצאות
5 אחזקת הבית בו גרו. ברם לא התחייבו לשאת בכלכלת הנתבעת ומשפחתה, גם אם גרה בבית.
6
- 7 על כן מתקבלת התביעה, לחייב את הנתבעים לשאת במלוא הוצאות אחזקת הבית בו גרים.
8 גם זאת לא לתקופת מגוריהם עם ההורים בבית, אלא ממועד הגשת התובענה (כמועד החיוב
9 לדמי שימוש ראויים) ועת התובעים גילו דעתם לכך בבירור ובכתב, ועד לפינוי הבית, ובפרט
10 עת נטען, ולא נסתר, כי הותקנו מונים נפרדים.
11
- 12 אשר לגובה התשלום שיש לחייבם, וכאשר אין במדובר בתקופה המלאה שנתבעה בכתב
13 התביעה כי אם מהגשתו ואילך, התובעים לא עתרו לסכום חשבונאי מוגדר לתקופה זו
14 בסיכומים, אלא מפנים למסמכי כרטסת האגודה.
15
- 16 התובע העיד שתשלומי החשבונות נרשמים בכרטסת האגודה, כלל התשלומים, לרבות מים,
17 ביוב, ארנונה, ועד, וכן עבור אגרת השמירה, תוך ציון מונים נפרדים.
18
- 19 "ת. ... אני רוצה להגיד שכל ההוצאות וההכנסות נרשמות בכרטיס האגודה וגם נכון
20 להיום... זה נרשם באגודה אנחנו לא מקבלים קבלה שם מופיע כל החיובים
21 והזיכויים והחבר מבצע ואני רוצה לציין גם נכון להיום אם תבקשי ממני קבלות על
22 תשלומים לדוגמא מים, ארנונה, מיסים אגרה ביוב אין לי קבלות פשוט שם נרשם
23 כשורה נרשם בכרטיס ואם רוצים לראות נגשים למזכירות ועד 7 שנים ואז
24 מוציאים..." (פרוטוקול 10.4.19, ע' 59, ש' 28-35, ע' 60 ש' 1-4)
25
- 26 התובעים צירפו לתצהיר את העתקי הכרטסת באגודה שם מופיעים תשלומים עבור
27 החשבונות השונים. (נספח כט לתצהיר התובעים), וכן אישור אגודה למונה מים שהותקן,
28 אגרה ביוב, אופן חיוב צריכה ותשלום (נספח כט, אישורים מ- 6.5.18, 1.11.16), אישור
29 תשלום ארנונה מס וועד ושמירה (שם), בהם נכתב, בין היתר, כי החיוב מחשבון התובעים
30 באגודה.
31
32
33

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 12052-01-17 פלונית ואח' נ' פלוני ואח'

תמ"ש 9573-06-16 פלוני ואח' נ' פלונית ואח'

תמ"ש 9233-11-17 פלונית נ' פלוני ואח'

174. הוגש אישור האגודה, כי התובעים, הרשומים כדין ברמ"י וחברי אגודה, נושאים בכל החיובים
הכספיים הנובעים מכך באמצעות הכרטיס באגודה.
- 3
- 4 "... 5. חברי האגודה הם אלו המחויבים כלפי האגודה בכל ההתחייבויות הכספיות
5 של נחלתם. האגודה אינה מתנהלת מול בני משפחה ולא דיירים אחרים שמתגוררים
6 בנחלה. (...), כל זאת נעשה בכרטיס חו"ז שיש לכל נחלה באגודה.
7 6. יש לציין שבמהלך כל שלושים השנים מאז רישום הנחלה על שמם של _____
8 ו _____ ברמ"י, הם משלמים את כל החיובים שמושתים על הנחלה."
9 (אישור יו"ר האגודה מיום 26.11.17, נספח כט לעיל).
- 10
- 11 175. אלא שכאשר התובעים עצמם לא ציינו סכום מוגדר בסיכומיהם (ס' 19 לסיכומים), עת עתרו
12 להחזר ההוצאות ששילמו עבור הנתבעים, הרי שגם לאחר עיון בטבלאות התשלומים שהוגשו,
13 לא ניתן להגיע לסכום חשבונאי מוגדר כחיוב הנתבעים לתקופה שנקבעת, בה צריכים לשלם
14 עבור הוצאות אחזקת הבית שצרכו וחלקם בחשבונות.
- 15
- 16 176. **לסיכום עתירה זו**, הנתבעים חבים בתשלום מלוא הוצאות אחזקת הבית לתובעים, מיום
17 הגשת התביעה (ביום 5.6.2016) ועד לפינוי בפועל.
- 18
- 19 177. על מנת לחשב את סכום החיוב בגין חישוב חלקם של הנתבעים בהוצאות אחזקת הבית,
20 ממועד הגשת התביעה ועד למועד הפינוי בפועל, ימונה מומחה מטעם בית המשפט.
21 ממונה בזאת מומחה מטעם בית המשפט, רו"ח, לצורך חישוב הסכומים.
22 חוות דעת המומחה תוגש בתוך 30 יום מקבלת המינוי וקבלת המסמכים לידי.
23 הצדדים ישאו בשכ"ט המומחה, בחלקים שווים.
24 ניתנה לצדדים אפשרות להסכים על זהות המומחה בתוך 10 ימים.
25 בהעדר הסכמה או הגשה, ייקבע ע"י בית המשפט.
- 26
- 27
- 28 **תביעה לצו מניעה וכנגד מטרדים**
- 29
- 30 178. האחות עתרה כנגד התובע ורעייתו, בטענה למטרדים כנגדה (אספקת מים וביוב, הסרת
31 שילוט, הצבת סולם, הצבת סלע, חניית טרקטור, הסרת מצלמות, והטרדה), כדי שתפנה את
32 מגוריה ומגורי משפחתה במשק.
- 33
- 34
- 35

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 17-01-12052 פלונית ואח' נ' פלוני ואח'

תמ"ש 16-06-9573 פלוני ואח' נ' פלונית ואח'

תמ"ש 17-11-9233 פלונית נ' פלוני ואח'

179. האח ורעייתו, מנגד, הכחישו טענותיה, שהוגשו כיתגובת נגד' לתביעת הפינוי לטענתם. כבעלי הזכויות במשק, ומי שמשלמים את החשבונות, נדרשו לבצע מספר פעולות. חלקן לא קשורות לאחות, חלקן הוכחש (נעדרת זכויות, המים כסדרם, המצלמות להגנה, הטרקטור חונה כתמיד, ועוד).
180. אף שנקבע (לעיל), כי אין לאחות (התובעת כאן) ולבן זוגה זכות מגורים במשק, לא נמצא ליתר את הדיון בתביעה לתקופת מגוריה בבית.
181. בבקשה שהוגשה לסעד זמני, ניתן תחילה סעד זמני מצומצם בלבד, לעניין אספקת מים וטיפול בביוב, בכפוף להפקדת ערובה כספית מטעמה.
- בתום דיון במעמד הצדדים בסעד הזמני, ולאחר שמיעת החקירות, נדחתה במרביתה הבקשה לסעד זמני, נקבע כי גרסת המבקשת בה לא הוכחה, הותר רק סעד מצומצם לעניין המים.
182. נקבע, כי מתן הצו יהא בפועל משום שינוי המצב הקיים ולא שימורו, לא הונחה תשתית ראייתית, אינו עומד במבחנים לסעד זמני וכן זהה לעיקרי, המחלוקת קניינית תיבחן לגופה, לא הוכח יסוד ההכבדה, לא הופקדה הבטוחה שנקבעה קודם לדיון, ועוד. כך גם התובעת לא הכחישה כי גרה בנכס מבלי לשלם את חשבונות הוצאות אחזקת הבית (למעט חשמל).
- כך נקבע בין היתר:
- " (...) 19. לא שוכנעתי מגרסת המבקשת, גם לאחר חקירתה ועיון בתשובות, כי המשיבים מתנהלים כפי שתואר ובמכוון כנגדה. לא הוכח שהתקנת המצלמות בנחלה פוגעת במבקשת באופן העולה על הצורך שלהם להגן על המקום והגרים בו מגניבות או תקריות מיותרות. המבקשת לא הוכיחה, גם לאחר חקירה ארוכה של המשיב, כי המשיבים משתמשים או מחנים את כלי העבודה (הטרקטור) בכדי לפגוע בפרטיותה או לסכנה ולא מצאתי לפגוע בזכותם להחנותו שם או להשתמש בו. העתרות לסעדים אלה עולה על הסעד הראוי והצודק בנסיבות העניין.
- לא הונחה תשתית ראייתית לכך שהנזק שעלול להגרם למבקשת היה ולא ינתן הצו, עולה על הנזק שעלול להגרם למשיבים ככל וינתן."
- (החלטה 4.1.2018, בתמ"ש 17-11-9233).

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 12052-01-17 פלונית ואח' נ' פלוני ואח'
תמ"ש 9573-06-16 פלוני ואח' נ' פלונית ואח'
תמ"ש 9233-11-17 פלונית נ' פלוני ואח'

- 1 יצויין כי גם לאחר שמיעת החקירות במסגרת ההליך העיקרי, לא נמצא להוסיף על הסעד
2 הזמני המצומצם שנקבע בעבר לאחר דיון וחקירות, כדלקמן.
3
- 4 לעניין המצלמות – התובעים אישרו את הצבת המצלמות במשק, אולם לא נסתרה גרסתם,
5 כי נעשה לצורך הגנה מגנבים ואבטחה.
6 האח אישר שהמצלמות פועלות (10.4.19, ע' 70, ש' 7-10), ברם הבהיר כי הדבר נעשה על מנת
7 להגן על המשק מגנבים. ("אני הבעלים. אני צריך לשמור על הרכוש שלי", שם ש' 16-17),
8 המצלמה מכוונת לא לתוך הבית (שם, ש' 13-14) ואינה פוגעת בפרטיות האחות.
9 (ת. התקנתי במשק ולא באיזור המגורים. הבית שלהם הוא 10 מטר מהבית שלי אנחנו
10 צמודים" (שם ע' 69, ש' 13-14)).
11
- 12 גם מעדות התובעת בחקירתה, לא נסתר שהן מופנות לחניה ולחזית.
13
- 14 "ש. האם נכון שמצלמה 2 מופנית מעבר לחזית הכניסה לנחלה?
15 ת. היא מותקנת לחזית הנחלה. היא מותקנת לשביל של הבית הנחלה היא מאחורה
16 (...)
17 ש. זאת אומרת אני לא יודע מה המצלמה רואה אם אני מבין יש מצלמה שקו הראיה
18 עובר גם מעל החניה של הטנדר?
19 ת. כן
20 ש. האם נכון שמעולם לא ראית מתוך בית המשיבים מה רואים מן הצלמות?
21 ת. כן אני לא נכנסת לשם"
22 (3.1.18, ע' 4, ש' 17-26)
23
- 24 186. האחיות לא הצליחה לסתור גרסת התובעים (גם לאחר עיון בתמונות, נספח ב לתביעתה), והיא
25 נותרה על כנה. כפי שנקבע בהחלטה לאחר החקירה, לא נמצא שיש להורות על הסרת
26 המצלמות שהותקנו במשק. גם לא הוכיחה טענתה, כי הגנבים יכולים להגיע, לכאורה, רק
27 מהשביל (ולא מהשטח הסובב את הבית, מהגינה וכיוצ"ב).
28 לא נסתר כי התובעים הציבו מצלמות לצרכי אבטחה, לא נמצא כי יש למנוע מהם להציבן.
29
- 30 187. אשר לחניית הטרקטור, לא נסתרה גרסת התובעים כי זה מקום החניה בניסיון למנוע גניבתו,
31 הטרקטור משמש לעבודה.
32
33
34

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 12052-01-17 פלונית ואח' נ' פלוני ואח'
תמ"ש 9573-06-16 פלוני ואח' נ' פלונית ואח'
תמ"ש 9233-11-17 פלונית נ' פלוני ואח'

- 1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
- "ש. יש מניעה להחנות את הטרקטור בשטח הפתוח הגדול
ת. בעבר כשחנו הכלים שם חיבלו לי במשאית, גנבו לי סולר מהמשאית, ניסו לגנוב
את הטרקטור, לא פעם ולא פעמיים רצתי אחרי גנבים בלילה, איפה ששמתי אותו
כרגע זה לידי כדי לשלוט במקור הפרנסה הראשי שלי.
ש. שהוריך היו בחיים הטרקטור חנו במקום
ת. גם הטרקטור וגם המשאית."
(19.4.10, ע' 70, ש' 26-31).
188. בסיכומים, האחות לא פירטה בעניין סעדים נוספים ולא הפנתה לתשתית ראייתית שיש בה
לבסס את טענותיה (סולם, סלע, שילוט, הטרדה), מעבר למשפט כללי, שיש לקבל הסעדים
בתביעה במלואם. דומה כי נזנחו.
- למען הסר ספק יצויין, כי גם לגופם לא הוכחו, אף בעת הדיון בסעד הזמני. לא נמצא, כי הצבת
שילוט ע"י בעלי הזכויות במשק, יש בו משום הסגת גבול או מטרד ולא נמצא למנוע זאת
מהם. לעניין סולם, וסלע, האחות לא הוכיחה מי הציבם, טענה לאיומים מקומה בהליך נפרד,
ולא נמצאה עילה לפסוק פיצוי כספי. הסעדים נדחים מכל הטעמים שצויינו.
189. אשר לטענת מים ומי ביוב – ייוותר על כנו הסעד הזמני שניתן, אספקה סדירה של מים ופינוי
מי ביוב, נוכח חיוניות הדבר לחיי היום יום. זאת, מבלי שיש בכך כדי למעט מהכחשת
התובעים לפגיעה בהם, מבלי לפגוע בזכויות התובעים על המשק, אף נטען שהם שמתקנים
ומשלמים כל שנדרש במשק, ועל מנת לאפשר אורח חיים סדיר.
190. לסיכום תביעה זו, לאחר עיון בצרופות שהוגשו ובטיעונים ושמיעת החקירות, התביעה נדחית
במרביתה, ומתקבלת בחלקה באופן שהסעד הזמני שניתן לאספקת מים וביוב תקינים (לעיל)
יעמוד על כנו עד לפינוי מהמשק.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 12052-01-17 פלוגית ואח' נ' פלוני ואח'
תמ"ש 9573-06-16 פלוני ואח' נ' פלוגית ואח'
תמ"ש 9233-11-17 פלוגית נ' פלוני ואח'

סיכום

- 1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
191. ההכרעה בכל תביעה נקבעה לעיל, ובהתאם נפסקות ההוצאות:
- 191.1. תביעת האחיות להצהיר על זכותן במשק ו/או לבטל ההסכם, נדחתה. התובעות בתביעה זו (האחיות) ישאו בהוצאות משפט ושכ"ט עו"ד הנתבעים (תמ"ש 12052-01-17), בסך 40,000 ₪.
- 191.2. תביעה לסילוק יד ופינוי הנתבעים, תשלום דמי שימוש ראויים והוצאות אחזקת הבית, נתקבלה. פינוי בתוך 90 יום. מינוי מומחים לקביעת שווי דמי שימוש ראויים וחישוב הוצאות אחזקת הבית, כמפורט לעיל. הנתבעים ישאו בהוצאות משפט ושכ"ט עו"ד התובעים בתביעה (תמ"ש 9573-06-16), בסך 20,000 ₪.
- 191.3. התביעה לצווים, נדחתה במרביתה ונתקבלה בחלקה. בתביעה זו לא נפסקות הוצאות, כל צד ישא בהוצאותיו ובשכ"ט עו"ד מטעמו.
192. סכום שלא ישולם במועד ישא הפרשי הצמדה וריבית עד למועד הפרעון בפועל.
193. המזכירות - תמציא פסק הדין לצדדים.
- ניתן לפרסום ללא שמות וללא פרטים מזהים של הצדדים.
- ניתן היום, י"א כסלו תשפ"ב, 15 נובמבר 2021, בהעדר הצדדים.
-
- אילת גולן – תבורי, שופטת.